

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN !

XEBAT

JI BO RIZGARIYA KURDISTAN

(KOVARA NAVENDÎ YA RIZGARÎXWAZÊN NETEWAYÊN KURDISTANÊ -K.U.K)

*** NEWROZ**

*** KUZEY KÛRDİSTAN'DA İDEOLOJİK-POLİTİK VE ÖRGÜTSEL BİRLİK SORUNU VE BİR DÖNEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2)**

*** TÜRKİYE'DE ANTI-FAŞİST MÜCADELE VE BİRLİK SORUNU (2)**

*** 1 MAYIS, PROLETERYANIN ULUSLARARASI BİRLİK, DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜ**

*** KÛRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (K.U.K) DAVASI VE FAŞİST GENERALLERİN AÇMAZI**

8

BASKI, SÖMÜRÜ VE ZULÜM ALTINDA

YENİ BİR NEWROZ DAHA GERİ LERDE KALDI

Bu gün Newroz. Bu gün, zulme, sömürüye ve barbarlığa karşı direnişin yeni bir yıldönümüdür.

Kahraman halkımız bundan binlerce yıl önce, bu gün demirci KAWA'nın önderliğinde dönemin zalim diktatörü DEHAK'a karşı direnişin en güzel örneklerinden birini göstermiştir.

Yeni gün anlamına gelen Newroz, halkımız açısından yeni bir gün taze bir başlangıçtır. Kazanılmış bir mevzidir.

Newroz, direnişin sembolü olarak her yıl 21 Mart'da Kürdistan'ın karlı dağlarında, bereketli ovalarında, göl ve nehir kıyılarında, gün boyu ateşler yakılarak kutlanır.

O gün, en yeni giysiler giyilir. Kadını-erkeği, genci-yaşlısı el-ele govende tutuşurlar. Kürt kültüründen çeşitli örneklerin sergilendiği bir kültür şenliğine bürünür. Kızgınlıklara bir son verilir o gün.

Newroz, genç aşıkların yüreğinde sevdadır. Karlı dağların doruğunda umut, ozanların yanık sesinde türküdür. Kahraman Peşmerge'nin namlularında kurtuluştur Newroz. O, sönmeyen bir meşaledir.

Kahraman halkımız, bu gün Newroz'u oldukça zor koşullarda kutlayabilmektedir. Dört parçada da halkımız eli kanlı sömürgecilerin baskıları altında ezilmektedir. Hiçbir ulusal demokratik hakkına sahip değildir. En ufak bir hak istemine kanla karşılık verilmektedir.

Ülkemizin doğu ve güney parçalarında silahlı Peşmerge güçleri Newroz'u kurtarılmış alanlarda kutluyorlar. Onlar, Newroz'u sömürgecilerin erişemedikleri alanlarda kutlayabilmenin haklı gururuna sahiptirler.

Ne var ki, kuzey-Kürdistan halkımız Newroz'u doğu ve güney'li kardeşleri kadar rahat kutlayamamaktadırlar. Onun ezikliği içerisindedirler.

Newroz, yıllar yılı sömürgeci Türk devleti (T.C.'nin kuruluşundan itibaren) tarafından yasaklandı. Özel yasalarla kimi zamanda zor kullanarak, kan dökerek, tutuklayarak engel olmaya çalıştı. Bu gün de engel olmaya çalışıyor.

Ne var ki, T.C.'nin gücü Newroz'u tümünden yasaklamaya, O'nu engellemeye yetmedi, yetmeyecek. Yurtsever halkımız, tüm baskı ve zorbalıklara rağmen, kendi bayramını kutluyor. Evinde, tarlasında, yalnız başına, ama kutluyor. Hiç bir engel tanmadan kutluyor.

Sömürgeciler, Kürdistan'da Newroz'u yasaklamakla yetinmediler. Onlar Kürt dili ve kültürünü de yasakladılar. Toplu katliamlarla, zoraki göçlerle, asimilasyonla da halkımızın varlığına yöneldiler. Ülkemizin ve halkımızın birliğini parçaladılar. Bu gün halkımız dört parçaya bölünmüş olarak, adeta (Ortaçağ karanlığına terk edilerek) zincire vurulmuş bir haldedir.

Ülke toprakları dikenli tellerle, mayın tarlalarıyla birbirinden ayrılmıştır. Yer altı-üstü kaynakları da gözü dönmüş aç kurtlarca talan edilmektedir. Kısacası 20. asrın son çeyreğinde, 20 milyonluk bir ulus, kendi ülkesinde tutsak bir haldedir.

Hiç şüphesiz bu kanlı tahribatlara neden sömürgeci yapıdır. O'nun tüm kurum ve bağlantılarıdır. Dayandığı ve gücünü aldığı emperyalizmdir. Ülke içindeki sosyal dayanakları işbirlikçi satılmış, ege-men sınıflardır. Biliyoruz ki, sömürgeci saldırıların esas hedefi Kürdistan halkının devrimci dinamikleridir. O'nun örgütlü gücüdür.

Kuzey-Kürdistan devrimci hareketi özellikle son beş yılda önemli darbeler yedi. Bu darbeler O'nu sarstı. Sarsıntı hala devam ediyor. Sürecin belirli özelliği, sarsıntının dayattığı panik ve bu temelde ge-

lişen dağınıklıktır. Dağınıklık birçok gelişmenin kaynağı, bunalım, çözüme, saflarda çözüme-dökülme ve bu temelde bölünmedir. Yeni yeni grupçuklar her boydan sapık düşüncenin ve provakasyonların kaynağıdır dağınıklık.

Kürdistan devrimci hareketi, dağınıklığa son vermek, derlenip toparlanmak ve gücünü birleştirmek zorundadır. Daralan çemberi yırtmak ve bu kötü oyunu bozmak durumundadır.

Biliyoruz ki; devrimci hareketin toparlanması kolay çözümlenebilecek bir sorun değildir. Önünde ciddi sorunlar, aşması gereken önemli sayılabilecek engeller vardır. Ne var ki, tüm dezavantajlarına rağmen devrimci hareket önündeki tüm sorunları çözmek, engelleri aşmak zorundadır. Bunu ne pahasına olursa olsun başarmak durumundadır. Kürdistan devrimci hareketinin önünde duran ve çözmesi gereken en acil sorun budur.

Kuzey-Kürdistan'da, son birkaç yılda devrimci hareketin toparlanması yönünde bazı adımlar atıldıysa da, kalıcı bir durum yaratılamadı. Devrimci hareket dağınıklıktan kurtarılamadı. Derlenip toparlanamadı. Alternatif olabilecek bir güce dönüştürülemedi.

Hiç kuşkusuz devrimci hareketin dağınıklığı, sömürgecilere yarıyor. Onları daha bir cesaretlendiriyor. Daha pervazsızca işlere yöneliyor, saldırganlaştırıyor. Çeşitli provakasyonların boy vermesine kaynaklık ediyor. Bu durum yoksul halkımızı zoraki tercihlere zorluyor.

Bundan dolayıdır ki, Kürdistan devrimci hareketinin zaman yitirmeksizin toparlanması gerekir.

Devrimci hareketin saflarında dağınıklığın daha uzun bir süre devam etmesi halinde ise, beklenilmeyen -özünde beklenen- ama oldukça kötü ve son derece tehlikeli durumlar gündemleşebilir. Unutulmamalıdır ki, böylesi bir gelişmenin belirmesi halinde, hesap vermesi gereken güç ; Kürdistan devrimci hareketidir. O'nun radikal güçleridir. Bu günlere varışta sorumlu tek güç yine kendisi değil midir?

Sonra, çelişkilerin öylesine yoğun ve öylesine karmaşık olduğu bir arada, iç içe yaşandığı bu bölgede bulunmamızdan dolayı da, son

derece hassas olmak gerekir. Bölgede, halkımızı oldukça kötü bir durumda -ağır koşullarda- karşı karşıya bırakabilecek gelişmeler her an gündemeleşebilir. Bölge, bu anda sıcak bir alana da dönüşebilir. Bu taktirde, yeni koşullara ayak uydurabilecek, yeni gelişmelerden azami ölçüde yararlanabilecek devrimci, örgütlü bir gücün (önderliğin) ortaya çıkmaması halinde nelerin olabileceğini düşünmek bile ürkütücüdür. Ne var ki, bu durumda aksini düşünmek bile saçmadır.

Kürdistan halkı, bir kez daha yeni efendilere sahip olmak istiyor. O, kendi ülkesinde, kendini yönetebilecek kabiliyete sahiptir. Yüzyılların ağırlığından, esaretten kurtulmak istiyor. Kendi ülkesinde -Kürdistan'da- bağımsız ve özgür yaşamak istiyor.

Bundan dolayıdır ki, Kürdistan devrimci hareketi -devrimci radikal güçler- zaman yitirmeksizin örgütlenmek zorundadır.

Bilinmelidir ki, radikal güçlerin örgütlenmemesi halinde, sağ teslimiyetçiler olsun, sömürgecilerin gönüllü uşaklığını üstlenenler olsun, süreci alıp götürceklerdir. Artık ağıtlar dizmek hiçbir işe yaramayacaktır. Artık sayfalar dolusu inciler dizmek, teoriler üretmek, ustalardan bol bol alıntılar almak, ya da koca koca küfürler savurmak hiç ama hiç işe yaramayacaktır. Kısacası, ağlamak ve sızlamak hiçbir şeyi geri getiremeyecektir.

Bu nedenle radikal güçlerin görevi ağır, sorumlulukları büyüktür. Onlara son derece ciddi görevler yüklenmiştir. Eğer onlar, bu tarihsel görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmezlerse, tarih onları affetmeyecektir. Devrimci radikal (devrimci-demokrat, sosyalistlerin) güçlerin, devrimci-demokratik bir program etrafında ilkesel birliği, sorunun çözümünde (devrimci hareketin toparlanmasında) ilk adım olabilir.

O halde ilk adıma doğru ileri !...

Yeni bir Newroz daha gerilerde kaldı. Baskı, sömürü, zulüm altında !...

KUZEY KÜRDİSTAN'DA İDEOLOJİK.POLİTİK VE ÖRGÜTSEL BİRLİK SORUNU VE BİR DÖNEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2)

TEKOŞİN: K.U.K 1. Konferansından sonra siyasi ve örgütsel birlik sorunu ile ilgili olarak ilk görüştüğümüz güçlerden biri de Tekoşin idi. O dönemde biz Rizgari, öte yandan da Tekoşin ile ayrı ayrı görüşüyorduk. Tekoşin ile olan görüşmelerimiz oldukça sınırlıdır. Konuya ilişkin sadece birkaç görüşmemiz olmuştur. Ancak MK'mizin (1982) toplantısından sonraki dönemde Tekoşin ile tekrar görüşülmüş ve MK'miz tarafından alınan kararlar bir bütün halinde kendilerine iletilmiştir.

Tekoşin bizleri yanıtlarken, farkında olmadan Rizgari aynı paralelde soruna yaklaşıyordu. Biz, Tekoşin'e de sorunun K.U.K ve Tekoşin ile ilgili yalnızca onlarla sınırlı bir sorun olmadığını yalnız bir dille ifade ettik.

Tekoşinle de oldukça farklı bir temelde soruna yaklaşıyorduk. Aşılamayan bu farklı anlayış, Tekoşin ile aramızdaki görüşmelerin de kesilmesine neden oldu.

MK'miz soruna ilişkin olarak Rizgari ve Tekoşin dışında KİP ve Ala Rizgari'yi de görüşülmesi gereken güçler olarak saptamıştı. Ancak süreçte TKSP ile de görüştük. Biz esas itibarı ile TKSP ile bu so-

runu görüşmeyecektik. Bu yönde MK'mizin herhangi bir kararı da yoktu. Sadece onlardan gelebilecek herhangi bir görüşme istemi tarafımızdan red edilmeyecekti. Bizim hareket olarak TKSP'yi görüşülmesi gereken güçlerin dışında tutmamızın nedeni; her vesile ile Kürdistan (kuzey) işçi sınıfının tek temsilcisi olduklarını ileri sürmeleri ve bunda ısrarlı davranmalarıydı. Ayrıca onlarla derin ideolojik ve siyasal görüş ayrılıklarımız da vardı. Onlara göre; kuzey-Kürdistan da parti (proleterya partisi) sorunu TKSP ile çözümlenmişti. Bu nedenle işçi sınıfının ve buna bağlı olarak ezilen halk kesimlerinin yeni bir partiye, devrimci yeni bir seçeneğe gereksinimleri kalmamıştı. Nitekim sorunun Güç ve Eylem birliği platformunda, programa ilişkin bölümün gündemine alınmasıyla ilgili önerimize karşı çıkanlardan ilki TKSP olmuştur. TKSP'nın bu anlayışının devamı halinde sorunu onlarla görüşmemizin hiç bir yararı olmayacaktı...

KİP'in durumu ise farklıydı. Gerçi onlar da bu sorunda (işçi sınıfının partisi olma yönünde) en az TKSP kadar iddia sahibi idiler. Aynı şekilde onlarla da derin ideolojik ve siyasal görüş ayrılıklarımız vardı. Ne var ki, soruna ilişkin kararları aldığımız dönemde KİP, bölük-pörçük haldeydi. Yeni bir kongreye hazırlanıyordu. Şüphesiz, kongre arifesinde olmaları önemli bir avantajdı. Dolayısıyla sorunu en yüksek organda tartışılabilir, en etkili kararları alabilirlerdi. Ayrıca KİP dayandığı toplumsal taban ve bağrında taşıdığı sınıf güçlerinden dolayı da üzerinde durulması, böylesi bir platforma çekilmesi gereken bir güçtü. Bu nedenle de o'nu TKSP'den ayrı değerlendirmek gerekiyordu.

Konu ile ilgili olarak KİP ile ilk görüşmemiz tam da bu dönemde, yani daha onlar kongre arifesindeyken gerçekleşti. Bu görüşmede kendilerine siyasi birlik ile ilgili görüşlerimizi aktardık ve kongre arifesinde olmalarının önemli bir avantaj olduğunu, bu avantajın en iyi şekilde değerlendirilmesinin gereklerini anlattık. Özcüsü; kongrelerini sadece tek taraflı bir hesaplaşma ve daha geri bir düzeyde seyredecek olan gruplaşmalara veya grup düzeyini korumaya yönelik bir eylem alanı olarak görmemeleri gerektiğini önerdik ve onlara radikal kararlar almalarını cesaretli adımlar atmalarını söyledik.

Hatta bir bütün halinde (muhalafeti de içerecek bir şekilde) KİP bünyesinde Kürdistan işçi sınıfını temsil yeteneğine sahip, gerçek bir

proleterya partisi olup/olmadıkları yönünde bir tartışma platformuna yönelmelerinin önemli bir adım olacağını, ancak eski anlayışları temelinde ve işçi sınıfının tek ve biricik temsilcileri oldukları iddiasıyla tekrar ortaya çıkmaları halinde bunun ciddi bir hata olacağını, bu sürede atılabilecek adımlara da böylece engel olmalarının söz konusu olabileceğini, bu nedenle de son derece duyarlı olmaları gerektiğini belirtmiştik. Sorunu kongrelerine sunduğumuz mesajda da dile getirmiş ve delegelerinin dikkatini bu noktaya tekrardan çekmiştik.

Kongre sonucunda, çok daha geri bir düzeyi temsil eden bu günkü Peşeng, Kürdistan İşçi Sınıfının Öncü Partisi (PPKK) ! ortaya çıktı.

Kongre sonrası dönemde, yeni doğan PPKK ile siyasi ve örgütsel birlik sorununu birkaç kez daha gördük. Bu görüşmelerimizde, soruna ilişkin düşüncelerimizi oldukça detaylı bir şekilde kendilerine aktardık. Gerek sorunun özü, gerekse yöntemle ilgili olarak somut-pratik önerilerimizi sunduk. Ne var ki, PPKK hiç bir önerimiz dikkate almadı. Oldukça içi boş, yavan sözlerle bizleri oyalamaya çalıştı. Sorunu geçiştirme yolunu tercih etti. Hep "bu iş kolay değildir, zaman alır, iyi düşünmek gerekir" dedi. Ama somuta ilişkin hiçbir görüş ya da öneri getirmede.

Elbette ki, bu sorun kolay çözümlenebilecek bir sorun değildi. Zaman alacaktı ve oldukça da iyi düşünmek gerekirdi. Çünkü sorun Kürdistan işçi sınıfını öz örgütüne kavuşturmak ve bir devrimi örgütleme sorunuydu. Ülkenin bağımsızlığı, Ulusun kurtuluşu ve halkın özgürlüğünü başarımda taşıyan bir devrimin başarılması sorunuydu. Bunun için atılması gereken adımlardan ilkiydi. Bir başlangıçtı. Elbette ki bütün yönleriyle üzerinde durulması gereken bir sorundu.

Bu arada şu hususu da belirtmekte yarar vardır. PPKK, sorunu bilinçli bir şekilde kendi içinde kapalı tuttu. Kadroları arasında tartışmadı ve gelen önerileri kadrolarına açmadı. Bu nedenle PPKK'nin tanıdığımız kadro düzeyindeki bazı elemanları, özellikle siyasi ve örgütsel birlik sorunu ile ilgili olarak aramızda geçenlerden ve sorunun ciddiyetinden uzun süre habersiz kaldılar. Ne var ki, PPKK'nin tüm çabalarına rağmen belli bir ölçüde de olsa, sorun tabana yansdı. Zaten sonuna kadar yansımaması da olanaksızdı; çünkü biz kapalı bir şey yapmıyor, özellikle kadrolarımız arasında, yayınlarımızda ve dışımızdaki diğer bazı kadrolar düzeyinde sorunu açık tartış-

yorduk.

PPKK ile ilişkilerimizin donuk olduğu bu dönemde, soruna ilişkin olarak TKSP'den bir görüşme istemi geldi. Bu istem doğrultusunda TKSP ile de görüştük. Görüşmede düşüncelerimizi, görüş ve önerilerimizi mümkün olan en özlü bir biçimde kendilerine sunmaya çalıştık.

TKSP'nin soruna yaklaşımı ise oldukça ilgi çekiciydi. Şöyle diyordu TKSP: düşüncelerinizi, görüş ve önerilerinizi en yetkili organlarımıza götüreceğiz. Kürdistan devrimci hareketinin devrimci sosyalist bir partiye gerçekten ihtiyacı vardır. Görüş ve önerilerinizi yetkili organlarımızda değerlendireceğiz.

Daha önceki bir tartışmamızda; "bu sorunu (siyasi ve örgütsel birlik sorunu) gündemleştirmekle, Kürdistan işçi sınıfının temsilcisi olan partimizi ve o'nun varlığını tartışma gündemine getiriyorsunuz..." diyen TKSP'nin, son tahlilde, varlığını tartışma konusu yapmak bir yana, bizi kendisinin varlığına son verecek olan böylesi bir öneriye evet demesi ve "Kürdistan Devrimci Hareketinin, devrimci bir partiye gereksinimi vardır. Bu nedenle sorunu yetkili organlarımızda görüşeceğiz..." demesi oldukça ilginç bir tavrıdır.

Gerçekten buna inanmak zordu. Çünkü; varlığını tehdit eden ve o'na kastedecek olan böylesi bir sorunda, TKSP samimi olabiliyordu ?

Uzun bir süre TKSP'nin hayati bir sorundur dediği bu soruna ilişkin olarak yetkili organlarının kararlarını bekliyorduk. Ama bu karar bir türlü yetkili organlardan çıkmıyordu. Bir ara sorduğumuzda ise, şöyle bir cevapla karşılaştık: "Yetkili organlarımızın toplanıp sorunu görüşmesi, daha uzun bir zamanı alabilir". Gerçekten de alabilirdi. Ve TKSP'nin bu tavrı, o'nun soruna ilişkin olarak tümünden geri çekildiğinin de bir ifadesiydi. TKSP ye karşı kuşularımızda haklı olduğumuz, böylece o'nun pratik tavrı ile bir kez daha kanıtlanmıştı. Ve zayıf bir olasılık olsa bile, samimi bir niyetin belirtisi olarak nitelendirdiğimiz TKSP'nin son tavrı, sorunu savaştırmaya yeni tavrı ile karşılaştırıldığında, o'nun gerçekten de samimi olmadığı, tutarsız ve oportünist politikasını sürdürmede kararlı olduğunu açıkça ortaya çıkarıyordu.

Siyasi ve örgütsel birlik sorunu ile ilgili olarak TKSP ve PPKK ile olan görüşmelerimiz bu örgütlerin yukarıda belirttiğimiz görüş ve sorunu savsaklayıcı tavırlarından dolayı kesintiye uğradı.

Ala Rizgari ile meseleyi görüşemedik. Bazı girişimlerimiz olduysa da, içsel sorunlarından ötürü kendileri ile konuyu tartışma ve önerilerimizi sunma fırsatımız olmadı.

NASIL BİR SONUÇ

Böylece tespit ettiğimiz ve görüşülmesi gereken güçler olarak üzerinde durduğumuz bütün güçlerle, bu arada tespitlerimiz arasında olmayan TKSP ile de sorunu tartışmış ve belli bir sonuca ulaşmış olduk. Görüştüğümüz güçler arasında aralarında organik bağlar bulunan gruplardan tek tek "bağımsız" insanlar ve değişik eğilimde siyasi bazı bazı güç ve kadrolar da vardı. Anılan bu güçlerle de sorunu en geniş bir şekilde görüşmüş, onlarla da uzun uzun tartışmıştık. Bunların denilebilir ki çoğunluğunu tavrı,daha önce isimlerini zikrettiğimiz örgütlerden oldukça farklıydı. Bu güçler tavrımızı ve çalışmalarımızı desteklediklerini, birleşebilecek güçlerin birliğini hedef alan böylesi bir alternatif gücün oluşturulması için ellerinden gelen her şeyi yapmaya ve her türden fedekarlıklara hazır olduklarını belirtmişlerdir. Bu güçlerin büyük çoğunluğu, gerek soruna yaklaşım, gerekse yönetime ilişkin görüş ve önerilerimizi genel olarak doğru gördüklerini söylüyorlardı. Ancak yer yer kuşkularını belirtmekten de geri kalmıyorlardı. Onlara göre diğer örgütler mutlaka bu platforma yani ideolojik, politik ve örgütsel birlik platformuna, çekilmeliydi. Bu nedenle; "bu süreçte ve özellikle bu kadar önem arzeden bu sorunda, diğer siyasi hareketlerin de sizlere, ve bu tür çalışmalara katılmaları gerekir. Aksi taktirde bu çaba ve çalışmaların amacına ulaşması zorlaşabilir..." diyorlardı.

Soruna ilişkin çalışmalarımızı, eldeki verilere bağlı olarak yeniden gözden geçirdik. Ve vardığımız nokta, yeni bir yöntemle soruna yaklaşmamızı zorunlu hale getirmişti. Bu güne kadar, hareketlerle, grup ya da tek tek "bağımsız" unsurlarla ayrı ayrı sorunu görüşmüş, karşılıklı düşüncelerimizi sunmuştuk. Bu defa alanda var olan ama bütün kesimleri kapsayan onları yan yana getirebilecek ve sadece par-

ti sorununa ilişkin sorunun tartışılacağı bir platform sözkonusu olabiliirdi. Örneğin bir konferans yöntem olarak buna uygun düşüyordu.

Konferans bu dönemde baş vuracağımız yeni bir seçenektir. Konferansa ilişkin görüş ve önerilerimiz ise son derece net ve açıktır. Biz konferansa da katılabilecek en geniş güçlerin katılımından yanaydık. Ve bu katılım sadece belirli siyasi parti, örgüt ya da hareketlerle sınırlı değildi. Örgüt ya da hareketlerin yanısıra onlardan kopmuş, grup veya muhalefet iddiası ile hareket eden güçlerle şu veya bu nedenlerden dolayı kendi başına olan belli bazı siyasi kadrolara kadar tüm güçleri kapsayan bir platformdu.

Konferansın yöntemine, gündem ve işlevine ilişkin sorunları, öncelikle siyasi örgütlerle görüşüp, tartışmak, ve ortak bir sonuca ulaşmak, esas aldığımız ve doğru bulduğumuz bir yöntemdir. Bu nedenle ilk etapta siyasi örgütlerle sorunu görüştük.

Konferans önerimize ilk karşı çıkan Tekoşin oldu. O, soruna ilişkin olarak eski görüşlerini (yanlız K.U.K ile birlik yapma sorunu dahil olmak üzere) korumadıklarını ve artık hiçbir siyasi güçle birlik sorununu düşünmediklerini belirttiler.

TKSP ve PPKK'nin birlikte katıldıkları bir toplantıda sorunu, yani konferans önerimizi kendilerine açtık.

PPKK, gerek birlik sorunu ile ilgili ve gerekse bir yöntem sorunu olan konferansa ilişkin görüşlerimizin net olmayışından yakındı. Sorunu açmamızı ve daha da netleştirmemizi istedi. Oysa sorun son derece net ve açıktır. Ancak sorunu tekrarlamaktan yana herhangi bir sıkıntımız yoktu, bir kez daha açıklayabilirdik.

Bize göre konferans en geniş güçleri toparlayabilirdi. Bir tartışmada da olsa anılan güçleri yanyana getirebilirdi. Siyasi hareketlerin yanısıra, sosyalist olduklarını iddia eden güç ve fertleri de kapsayan geniş bir platforma dönüşebilirdi.

Aynı zamanda bir tartışma platformu olan bu konferansa hangi güçler katılabilirdi ? Daha doğrusu önerdiğimiz bu konferansa kimlerin, hangi siyasal güçlerin katılmasını istiyorduk? Kuşkusuz bu güçler; öncelikle siyasi sahada varlıkları sözkonusu olan hareketlerdir. Bunların dışında değişik siyasi hareketlerden kopmuş ve yer yer aralarında organik bağlar bulunan grup ve çevrelerdir. Bir de geçmişini ve bu gününü yakından bildiğimiz tanınmış bazı ileri kadrolardır.

Siyasi hareketler, örgüt ya da parti ve bunlardan ayrılmış grup ya da çevrelerin temsilcilerinden ve siyasi hareketlerin ortaklaşa tespit edecekleri şahıslara kadar, geniş bir siyasi kadronun katıldığı, katılabileceği bir konferans öneriyorduk. Konferansta bir tek sorun tartışılacaktı. İdeolojik, politik ve örgütsel birlik sorunu. Konferansa hazırlık ilişkin hazırlıklarımız ise bitmişti. Politik örgütlerle birlikte soruna el atmamız ve sorumluluğu birlikte üstlenmemiz gerekiyordu. Her bakımdan daha etkili olabilmemiz açısından da bu zorunluydu. Ama, eğer gündeme yeni sorunlar veya soruna ilişkin tartışılması gereken yeni durumlar ortaya çıksaydı, biz onu da tartışmaktan yanaydık, Bütün bunları detaylarına kadar kendilerine aktardık. Görüşlerimizde muğlaklığın sözkonusu olmadığını, aksine son derece açık ve berrak olduğumuzu bu nedenle soruna ilişkin tartışılması gereken daha değişik noktalar varsa onlar üzerinde durmamızın yararlı olacağını önerdik.

TKSP ve PPKK bu önerimize de sert bir şekilde karşı çıktılar. Bu konuda ortak görüşlere sahiptiler. Onlara göre böyle bir şey olamazdı. Siyasi birer parti olarak böylesine bir düzeyde sorunu görüşemezlerdi.

Elbette ki görüşleri onları bağlardı. Tepki göstermeleri ise doğaldı. Çünkü onlar, ne pahasına olursa olsun mevcut düzeylerini korumaya, o'nu sürdürmeye kararlıydılar. Çeşitli olumsuz sıfatlarla nitelendirdikleri insanları en az onlar kadar biz de tanıyor, biliyorduk. Daha dün kadar hareket merkezlerini işgal eden, çeşitli düzeylerde siyasi ilişki ve görüşmelere katılan, görüş belirleyen, hareket içerisinde önemli gelişmelerde karar sahibi olan bu insanlar; değişik nedenlerden dolayı bu gün ayrı düşmüş ya da kendi başlarına kalmışlarsa, bunların Kürdistan devriminde yerlerinin kalmadığı nasıl iddia edilebilir? Sonra bu insanları ayrılığa iten neden, sadece onların, acizliği veya kişisel zaaflarımızıydı? Şüphesiz bu tür insanlar da vardır.

Bizim tartışmamız da zaten bu tür insanlarla ilgili değildir. Ya da tek başına bunalım denilebilir miydi? Biz örgütlerin, işçi sınıfı partilerinin (!) hiç mi hiç günahı yoktu?

Bize göre bütün bunlar soyut suçlamalardı. Subjektif niyetlerin birer ürünüydü. Bu nedenle de ciddiye alınacak gibi değildi. Her şeyden önce Kürdistan devrimci hareketinin bu gün en önemli sorunu

neydi? Bizim kendimize sormamız gereken soru işte (esasta) buydu. Kürdistan Devrimci Hareketinin en önemli ve dayatan sorunu, hiç kuşkusuz her alanda en sıkı bir tarzda örgütlenmekti. Devrimci siyasal bir önderliğin yönlendiriciliğinde, eldeki tüm araçlar, olanak ve değerleri en iyi bir tarzda harekete geçirmek, Ulusu bir bütün halinde devrime (Ulusal Kurtuluşa) hazırlamaktı. Bu sorunda büyük ölçüde, yılların mücadelesi içerisinde düşe kalka yetişmiş kadrolarla, onların yakınlaşması ve bütünleşmesi ile doğrudan ilintiliydi. Kadrolar ise dağınık bir haldeydi ve bunların önemli bir bölümü de maalesef bu insanlardan oluşuyordu. Bu nedenle grup düzeyini fetişleştirilmeye kadar vardırıran bu anlayış, esas itibariyle Kürdistan sathında gerekli devrimci bir alternatifte, işte bu gerici mantığıyla şiddetle karşı çıkıyordu. Bize verilen mesaj buydu.

PPKK'ye göre gerek soruna, gerek konferansa ilişkin görüşlerimiz, yurtsever güçlerin birliğini amaçlayan bir öneriler paketi niteliğindedi. Sınıf temelinde bir parti için bu kadar gücün çağrılması ya da hesaplanması yanlıştı. Parti anlayışı böyle olamazdı.

Elbette ki, sınıf temelinde bir parti (işçi sınıfı partisi) ile yurtsever güçlerin bir birliği olan, o'na dayanan bir birlik ya da herhangi bir örgütlülük düzeyi aynı ve tek şey değildi. Gerek nitelik itibariyle, gerekse dayandıkları sınıf güçleri bakımından oldukça farklı zemine tekabül ediyorlardı. Bunu en az PPKK kadar biz de biliyorduk. Ve eğer önerimiz, gerçekten öyle bir birlik için olsaydı, içinde yer aldığımız ve henüz çalışmalarını sürdürdüğümüz güçbirliği platformunu yeterli görürdük. Ayrıca böyle bir platforma veya son önerdiğimiz haliyle konferansa gerek kalmazdı. Kaldı ki bizim açımızdan sürecin merkezi görevi bir cephe oluşturma da değildi. Sosyalist siyasal bir önderlik yaratma sorunuydu. Grup düzeyini rededen yeni bir hareket devrimci temelde yeni bir örgütlenmeydi. Yurtsever bir birlik önermediğimizi pekala PPKK de çok iyi biliyordu. Kaldı ki bizim soruna ilişkin görüş ve önerilerimiz daha baştan beri biliniyordu. Biz ideolojik, politik ve örgütsel sorunlarda birlik diyorduk. Bu birliğe varabilmek için de ideolojik ve siyasal sorunların tartışılması gerektiğini belirtiyor ve bir tartışma platformu öneriyorduk.

Sonra bize göre parti sorunu, hemen çözümlenebilecek bir sorun da değildi. Bir kere ideolojik ve siyasal sorunlarda belirli bir anlayış

birliği sağlandıktan sonra gündemleşebilecek bir sorundu. Ve örgütlerin kendilerini-örgütlülüklerini- dağıtmaları da ancak böylesine bir dönemde -yeni parti oluşacağı dönemde- gündeme gelebilirdi. Bu döneme kadar elbette ki siyasi hareketler örgütsel varlıklarını belirli bir oranda da olsa koruyacaklardı...

Bu arada örgütler arası dayanışma yakınlaşma, hatta yer yer değişik düzeylerde birlikler, örneğın güç ve eylem birlikleri daha bir önemle üzerinde durulması gereken bir sorun olarak görülecekti. Dahası bir zorunluluk haline gelecekti. Çünkü örgütsel birlik zanedildiği kadar kolay bir iş değildi ve hemencecik halledilebilecek bir sorun olarak görülemezdi. Hele uzun süre ayrı ayrı örgütlerde yer almış ve belirli -birbirinden farklı- bir insan tipine doğru şekillenmeye başlamış insanlarımızı yan yana getirmek ve onları kaynaştırmak gerçekten de kolay değildi. Bu nedenle gerek onları yakınlaştırmak, ortak bir yapıda kollektif bir çalışmaya yöneltmek, gerekse ortak bir sorumluluk altında bütünleştirebilmek için de yoğun bir çabaya. bir ara döneme -geçiş dönemine- gereksinim vardı. İşte örgütler arası yakınlaşma, dayanışma veya güç ve eylem birlikleri bir yönüyle de bu nedenle gerekiyordu.

PPKK ve M.L ile uzaktan yakından ilgisi olan herkes te bilir ki; yurtsever bir birlik için ideolojik (temelde) birlik esas değildir. Bu birlik; değişik ideolojik görüşlere sahip eğilimlerin (parti, örgüt, hareket, kişiler vb.) belirli ilkelere ya da asgari müştereklerde ve bir program etrafında yan yana geldikleri bir birliktir. Özcesi; siyasal ve bir ölçüde de örgütsel birliğin bir ifadesi, bir biçimidir. Savunduğumuz ve somut olarak sunduğumuz haliyle önerdiğimiz birlik, böylesi bir birliktir ? PPKK böyle mi algılıyor ? ...

Geniş güçlere gelince; Kürdistan'da (kuzey) bu günkü koşullarda örgüt olarak varlıklarını sürdüren, o çaba içerisinde olan ya da varlık olmaya aday hemen hemen tüm güçler sosyalist olduklarını iddia ediyor ve bunu hiç kimseye de paylaşmak istemiyorlar. Kuşkusuz, sosyalist olduğunu iddia etmekle sosyalist olunamaz. Ne var ki, elimizde kimin sosyalist olduğunu belirleyebilecek ne bir araç ne de herhangi bir ölçü yoktur. Olsaydı, gerçekten iş kolaylaşacaktı ! Elimizde mevcut bir ölçü olmadığına göre, anılan güçlerin, sosyalist olup olmadıklarına ilişkin, onların dayandıkları sınıf güçleri politikaları,

ilişkileri ve pratik tavırlarına göre bir yaklaşım söz konusu olabilir. Ancak, yine de kesin hüküm verilemez; çünkü, siyasi hareket, parti ya da örgütlerin, hemen hemen tümünün Kürdistan'da dayandıkları sınıf güçleri, aşağı yukarı aynıdır. Çok yakın ilişkiler ağı içerisindedirler. Önemli bir kesiminin sorunlara yaklaşımı ve politikalarında da büyük farklılıklar göze çarpmıyor. O halde bu kadar birbirlerine yakın güçlerin (sosyalistlerin) ayrı ayrı kümelenmeleri ve (uzlaşmaz çelişkileri bağrında taşıyan veya derin ideolojik-siyasal görüş ayrılıkları bulunanlar, elbette ki farklı örgütlenmelerde yer alacaklardı) ne oluyor ? Onların, yani sosyalistlerin birliğine yönelik çabanın sarfedilmemesi niye ?

Sosyalistlerin, sosyalist siyasi güçlerin birliğini savunmak, onlarla birlikte sorunları tartışmak, aynı amaca birlikte adım atmak ve bir tek örgütsel yapıda onlarla bütünleşmekten korkmaları için bir neden var mı ? Yoksa eğer, bu kaçış niye ?

Bize göre, sosyalist olduğunu iddia eden ya da o amaca varmayı önüne koymuş, o'nu programlamış siyasi güçler arasında, tek partiye doğru bir tartışma platformu hem gerekli hem de zorunludur. Bu her şeyden önce soruna ve sorunlara yaklaşımda netleşme getirebilir. Yeni perspektiflere neden olabilir, tıkanmaya karşı yeni bir dönemin aralanmasında etkileyici olabilir. Üstelik biz kendi dışımızda sosyalistlerin varlığını kabul etmemize, sınıf partisi için çaba sarfedip ve bunun için her tür fedakarlığa hazır olmamıza rağmen, onların bundan ısrarla kaçmalarına bir anlam veremedik. Bizim açımızdan sorun, işte denli berrak bir haldeydi. Biz yurtsever güçler arasındaki bir birliğin; güç ve eylem birliği, cephe ya da devrimci-demokratik bir partide ifadesini bulacağı inancındayız. Oysa ideolojik ve siyasi birliği esas aldığımız ve bunun için ama ısrarla bir tartışma platformu önermemize, platformda yönetime ilişkin olarak ta somut-pratik öneriler sunmamıza rağmen, PPKK'nin hala da kalkıp "siz yurtsever bir birlik öneriyorsunuz" demesine ne demeli ? ...

TKSP ve PPKK tavırlarıyla konferans önerimizi red etmişlerdi. Ancak, tartışmamız TKSP ve PPKK tarafından sunulan ve yeni bir öneri olarak ta nitelendirebileceğimiz ayrı bir düzeye sıçradı. Tartışmada her iki hareketin görüşleri hemen hemen birbirlerini tamamlayacak kadar yakındı. Bu nedenle ortak görüş belirttiler de diyebili-

riz. Anılan tartişmada TKSP, görüşlerini kısaca şöyle özetledi; " siyasi hareket (K.U.K, TKSP ve PPKK) sorunu görüşmeli ve tartişı-
lacak sorunları saptamalıdır. Öncelikle de ele alınması gereken
sorun, enternasyonalizmin değerlendirilmesi olmalıdır".

Ayrıca enternasyonalizme ilişkin tavrımızın net olması gerektiği,
bu sorunda onlar gibi düşünmemizi ve bu yönde kendimizi hazırla-
mamızı salık verdiler. Bu sorunda onlar gibi dşnmememiz ve kendi-
mizi ikna etmememiz halinde, Kürdistan'a ilişkin diğer tüm sorunlar-
da anlaşsak bile, bunun hiç bir anlam ifade etmeyeceğini, dolayısıy-
le birliğe (parti birliği) gitmemizin de olanaksızlaşacağını, bu ne-
denle de soruna gereken önemin özellikle tarafımızdan verilmesi ge-
rektiği ifade edildi.

Bu, elbette başından beri içi yokuşa srmekti. Bir dayatmaydı.
Sonra, neden yalnızca biz  hareket ? Kaldı ki, soruna ilişkin ola-
rak bizim ta baştan beri tavrımız, en geniş güçlerin katılımını sağla-
maktı. Bu nedenle de Rizgari ve Tekoşin'in ikili önerilerini reddet-
miştik. Bir benzer önerinin TKSP ve PPKK'den gelmiş olması, el-
bette ki grşlerimizde köklü değişikliklere neden olamazdı. Ancak,
geniş güçlerin katılımı sonucu, öyle bir aşamaya gelinebilirdi ki,
biz  hareket orta yerde kalabilirdik. Bundan niye kaınılıyordu?
Bizim onlar gibi düşünmemiz gerektiğini salık veriyorlardı. Bu peka-
la mümkündü. Tartışmalar sonucu ikna olmamız olanaklı hale gele-
bilirdi. Peki ya onlar ? ! İkna olmak için hazır olabilecekler miydi?
geçelim!...

TKSP ve PPKK, enternasyonalizmi getirip, tüm sorunların önüne
koydular. Tartışmamız ve öncelikle çözmemiz gereken en önemli,
en yakıcı sorun buydu sanki ? Onlara göre elbette bundan daha ha-
yati bir sorun yoktu ve olamazdı! Kürdistan'ın bağımsızlığı, devri-
min örgütlenmesi vb. onlar için himi hiç önemli değildi!.. Oysa,
bizim için (tartıştığımız o anda) şu veya bu tespite gitmek henüz
erkendi. Öncelikle platformda, platforma katılması gereken güçler
de ve izlenebilecek yöntemde anlaşmamız gerekiyordu. Hangi konu-
lar daha önemliydi, hangisi daha önce ele alınmalıydı vb. tümüyle
sonraki işlerdi ve esas olarak platforma katılacak güçlerin ortak soru-
nydu...

Kaldı ki; Kürdistan'da bazı Ulusal Demokratik Güçler arasında,

özellikle bilimsel sosyalizm yönünde tercihini koyanlar arasında sorunlar, hiç te çözümlenemeyecek kadar kronikleşmiş ağır sorunlar değildir. İdeolojik, politik ve örgütsel sorunlarda anlayış birliği sağlanabilir, bunun olanakları vardır. Bizim kesin inancımız budur. Ama bir tek koşulla! Devşirilmiş sakat mantıktan sıyrılıp, Kürdistan gerçeğine dönerek ve Kürdistan devrimini (elbette ki dünyadan tecrit edilmiş haliyle değil) esas alarak...

Bu aynı zamanda, Marksizm'in temelini teşkil eden "somut şartların somut tahlili" ilkesinin hayata geçirilmesidir. O'nun yerli yerine oturtulmasıdır. Marksizm'in canlı diyalektiğinin Kürdistan gerçekliğinde, o'nun somut-canlı pratiğine yaratıcı bir şekilde uygulanmasıdır. Bu elbette ki, milliyetçi duyguların ve önyargıların kabarması olarak görülebilir veya öyle değerlendirilebilir.

Gerçekten de böylesi dönemlerde (yenilgi ve dağılmanın gündemde olduğu dönemlerde) milliyetçi eğilimler oldukça kamçılanabilir, gelişme yönünde zemin olabilecek temel dayanaklar bulabilir. Kürdistan'da bunun örneklerini görmek mümkündür, buna dikkat etmek gerekir. Ve esas olarak bu ve benzeri -çok daha sol- tehlikelere karşı da marksistlerin müdahaleci radikal tavırları ile karşı koymaları bir zorunluluktur. Ancak bu da marksistlerin bir bütün halinde toplum yaşamında maddi bir güç olarak var olmaları, etkili olabilecek düzeyde örgütlü bulunmaları ile ilgilidir. Bu bağlamda ve özellikle de içinde yaşadığımız bu süreçte, sosyalistlerin birliği daha bir önem arz ediyor. Sosyalistlerin birliği ise, dayatma ve önyargılarla sağlanamaz. Somut-pratik önerilerle, ve bir bütün halinde sorunları tartışarak belki aralanabilir. Bunun için de geçmişin tüm kirli alışkanlıklarına setler çekerek; sabırla, inançla, ama son derece geniş ve tahamülkar bir anlayışla soruna yönelmek, o'na yeni perspektifler kazandırmak ve çözüm yolları önermekle olanaklıdır. Dayatma, önyargı ve tahamülsüzlük yöntem değildir, olamaz! Yeni sorunların boy vermesinde belirli ve önemli fonksiyonlar taşıması bakımından da tehlikelidir. Ayrıca Kürdistan Ulusal Demokratik Güçleri (hepsi değil) arasındaki ideolojik-politik ve örgütsel sorunlarda var olan ayrılıkları ve çelişkileri de fazla abartmamak, büyütmemek gerekir.

Devam edecek

TÜRKİYE' DE ANTI.FAŞİST MÜCADELE VE BİRLİK SORUNU (2)

Türk devletinın anti-demokratik,baskıcı,millitarist ve totaliter yapısı üç temel nedenden kaynaklanıyor:

1- Sömürgecilik ilişkileri: Sömürge ve sömürgecilik ilişkileri Osmanlı imparatorluğundan olduğu gibi devralınmıştır. Cumhuriyet döneminde bu ilişkiler daha da pekiştirilmiştir. Kapitalist sömürü ilişkileri temelinde sömürgeci yapı daha çok derinleştirilmiştir.

2- Burjuva demokratik devrimin gerçekleşmemiş olması. İktisadi ve siyasi planda feodal güçlerle işbirliğine gidilmesi.

3- Emperyalizmle ilişkiler ve işbirlikçi bir yapının oluşması: "Ulusal kurtuluş savaşı" yıllarında bir yandan Yunan işgalini kırma savaşı verilirken, bir yandan da emperyalizmle işbirliğine gidiliyordu. Emperyalizm ile ilişkiler 1923 İzmir İktisat Kongresiyle meşru ve yasal bir düzeye çıkarıldı.

Türkiye'de birçok şey bizzat devlet eliyle geliştirilmiştir. Türk kapitalizminin gelişmesinde bile devletin önemli bir rolü olmuştur. Dolayısıyla Türkiye'de devlet, herhangi bir batı toplumunda devletin üstlendiğinden çok daha fazla merkezi, otoriter ve fonksiyoner bir rol üstlenmiştir. Toplumun yaşamında çok daha fazla yer etmiştir. Bunun biraz da geleneksel bir temeli, geçmişe dayalı kökleri vardır.

Türkiye'de, devletin bir kurumu olarak ordunun, ayrıca özel ve önemli bir yeri vardır. Devletin en güçlü, en örgütlü ve en otoriter kurumu ve aynı zamanda en eski kurumu ordudur. Osmanlı İmaratlığından bu yana devlet ve ordu neredeyse eş anlamlı olgular haline gelmiştir. Ordu, Türk devletinin zor ve şiddet uygulamalarının kurumlaştırıldığı bir organdır. Tarihteki görevi ilhak, işgal ve sömürgeciliktir, talan ve yağmadır. Cumhuriyet döneminde ise, işçi sınıfı ve emekçi halkı susuturmanın zorba bir aracı, Kürdistan'daki katliamların uygulayıcısıdır. Türk ordusunun ileri gelenleri aynı zamanda Türk devletinin de en büyük yöneticileri olmuşlardır. Türk ordusunda, devrimcilerin sahip çıkabilecekleri ilerici, devrimci bir gelenek, bir öz yoktur.

Türkiye devrimci hareketi saflarında devlet, demokrasi, ordu vb. konulardaki yanlışların kökleri derinlerde. Bunda isabetsiz tahlillerin, eksik ve yüzeysel kavrayışların da önemli bir payı vardır. Ancak, bazı sol çevreler için bunu söylemek olanaklı değildir. Devrim teorilerini cuntacılık üzerine kuranlar, "ordu-geçmiş elele" diyenler ile, devrim teorilerini sınıf işbirliği üzerine kuranlar da, ordu içinden ilerici darbeler bekleyenler için bu düşünülemez. Geçmişte, Türk ordusunun Kürdistan'daki katliamlarına alkış tutan zihniyet, bu gün aynı ordudan demokrasiye doğru adımlar atmasını rahatlıkla bekeleyebilir ve nitekim bekliyor da.

Türkiye devrimci-demokratik hareketi saflarında sosyal-demokrasi ve CHP konusunda da ciddi yanlışlar yapıldı. Sosyal-demokrasi konusundaki yanlış görüşler 12 Eylül'den sonra da sürmektedir. Bu konulardaki yanlışlıkların kaynağı "sınıf işbirliği" siyasetidir. Bu siyaset Türkiye devrimci hareketi ile anti-faşist mücadeleye büyük zararlar verdi. CHP, Türkiye koşullarında sosyal demokrat bir parti olarak değerlendirilmiş ve anti-faşist mücadelenin vazgeçilmez bir unsuru olarak görülmüştür. Böyle olunca da, CHP olmadan anti-faşist bir birlik/cephede olamaz sonucuna varılmıştır. İlerde değineceğimiz gibi, TKP ve o'nun yörüngesindekiler anti-faşist mücadelenin kaderini CHP'ye bağlamışlardır. UDC siyasetinin varsaydığı temel güçlerden biri de CHP idi.

CHP neydi ve gerçek anlamda sosyal demokrat bir parti olarak değerlendirilebilirmiydi? CHP, bir devlet partisi olarak kuruldu.

CHP, devletçilik geleneğini sembolü olan Cumhuriyet Halk Fırkası'nın (CHF) mirasçısı ve takipçisidir. O'nun ideolojisinin kaynağını oluşturan ve politikasını biçimlendiren CHF dir. Ecevit, sık sık

"biz bir devlet partisiyiz" diyordu. Gerçekten de CHP bir devlet partisiydi, kendisini hükümet veya iktidar olmaya layık bir partiden çok "devletin ezeli ve ebedi sahibi bir parti" olarak görüyordu.

CHP, gerçekten de böyle bir partiydi. O, sömürgeci, Kemalist ve anti-komünist bir parti olarak kuruldu. Kemalizmi biçimlendirip kurumlaştırmada ve toplumun bir ideolojisi haline getirmede önemli misyonlar üstlenen bir partidir. Chp; "asker-sivil, bürokrasi" nin, taşra eşrafının ve kent orta sınıflarının temsilcisi bir parti olarak kuruldu. Kapatılıncaya kadar bu özelliklerinin bir kısmını da koruyan bu parti, giderek büyük burjuvazinin çıkarlarını savunan bir konuma geldi ve toplumsal taban olarak orta kesimlere dayanıyordu. CHP, hiçbir dönem işçi sınıfının çıkarlarını savunan bir parti olmadı.

CHP, asla sosyal demokrat bir parti olmadı ve olamazdı da. Türkiye koşullarında sosyal demokrat bir parti olarak kendini lanse etmesi veya bazı sol çevrelerin onu böyle görmesi, ona sosyal demokrat bir parti olma niteliğini kazandıramaz. Sosyal demokrat bir parti olmanın da bazı ilke ve ölçütleri vardır. Program düzeyinde sosyal demokrat bazı görüşlere sahip olan CHP, pratikteki uygulamalarıyla AP'den geri kalmıyordu.

CHP'nin gerçek niteliği:

- 1- İdeolojik yapısı: sömürgeci, şöven, anti-komünist ve Kemalist bir partidir.
- 2- Sınıfsal ve toplumsal dayanağı: CHP, işçi sınıfının içinden çıkan bir parti değil, burjuvazinin içinden çıkan, burjuvazinin örgütlediği bir partidir. İşçi sınıfı ile hiçbir organik bağı ve alakası olmamıştır.
- 3- Tarihi rolü ve kaynağı: CHP; işçi sınıfı karşısında, burjuva devlet gücüdür. Burjuva devletin koruyucu ve kollayıcısıdır. Bu, O'nun temel felsefesidir. Misaki Milli sınırlarının da koruyucu ve kollayıcısıdır. Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesi ve Kürdistan'daki katliamların baş sorumlularındandır. UKKTH ilkesi karşısında inkarcı, şöven ve en saldırgan güçlerden biridir.

- 4- CHP, özünde işçi sınıfı düşmanı bir partidir. Zaman zaman işçi sınıfının savunucusu ve popülist görünümle ortaya çıkmışsa da, esas olarak burjuva politikasını sürdürmüştür. CHP, her zaman işçi sınıfının düşmanı bir parti olmuştur.
- 5- CHP; faşizme karşı mücadelede tutarsız, uzlaşmacı ve teslimiyetçi bir partidir. Hatta, " ülkenin ve milletin birliği, bütünlüğü" adına faşizme taviz veren, zaman zaman işbirliğine kadar varan bir politika sürdürmüştür. Faşizmin gelişip güçlenmesine yol açan birçok kanun ve kararname CHP iktidarı döneminde çıkarıldı. Bu kanun ve kararnamelerin faşizmin iktidarı önündeki engellerin ortadan kaldırılmasında önemli rolleri oldu. Kısacası, CHP faşizmin iktidara gelmesinde politikasıyla önemli bir rol oynadı. O, "biz sağa da sola da karşıyız" demesine rağmen, gerçekte pratiğiyle sağdan yanaydı. Sol'un tavizkar yaklaşımlarına rağmen, CHP solu karşısına aldı.
- 6- Bilindiği gibi Batı-Avrupa ülkelerindeki çoğu sosyal demokrat partiler tarihi olarak işçi sınıfı kökenli partilerdir. Geçmişte bu partilerin bir kısmı işçi sınıfı hareketinin temsilcisidiler. İşçi sınıfı hareketinin uzun ve kararlı mücadelesinin sonucu olarak doğdular ve birinci emperyalist dünya savaşına kadar da şu veya bu ölçüde sosyalizm uğruna mücadele ettiler. Programları işçi sınıfının iktidarını amaçlıyordu. Bu partiler burjuvazinin rızasıyla kurulmadılar.

Ancak, 2. emperyalist paylaşım savaşı yıllarında bu partiler "ana vatan savunması" siyasetiyle sınıf işbirliği yoluna ve giderek burjuvazinin partileri olma yoluna girmişlerdir. İkinci enternasyonalin bölünmesiyle bu partiler ikinci sarı enternasyonalde birleştiler. Kısmen de olsa günümüze kadar işçi sınıfı kökenli partiler olmanın bazı özelliklerini koruyagelmüşlerdir. Kararsız ve sınıf işbirliği siyasetini gütmelerine rağmen birçok ülkede faşizme ve savaşa karşı aktif mücadele vermişlerdir. Geçmişte zaman zaman ve yer yer tekelci burjuvazinin saldırı ve sömürüsüne karşı işçi sınıfından yana tavır almışlardır. Burjuva anlamda da olsa UKKTH'nı savunmuş ve Ulusal sorun konusunda radikal davranmışlardır. Kararsız ve birçok ihanetlere rağmen sosyal demokrat partiler ve sosyal demokrat akımı iki savaş

arası dönemde faşizme ve savaşa karşı işçi sınıfı ve o'nun politik partileriyle sıkı ittifaklar oluşturdular. Bu gün ise, bu partiler iktidardabuldukları ülkelerde burjuva demokrasisini uygulama ve koruma çabasındadırlar.

Bu bağlamda ele alındığında CHP'yi sosyal demokrat bir parti olarak değerlendirmenin olanağı yoktur. Yine bu anlamda Türkiye'de ne dün ne de bu gün politik olarak örgütlü gerçek anlamda sosyal demokrat bir akımdan da bahsetmek olanaksızdır. CHP içindeki sol kanat zaman zaman bazı çıkışlar yapmışsa da, politik bir etkinlik kuramamıştır. Uzlaşmacı ve şöven bir muhalefet yürütmüştür. Kaldı ki , Türkiye koşullarında sosyal demokrasinin nesnel koşulları son derece sınırlıdır. Türkiye'de sosyal demokrasi, burjuvazinin işçi sınıfı ve emekçi halkı aldatma politikasından başka bir şey olmamıştır. 12 Eylül öncesinde bazı sol siyasi çevrelerin burjuvazinin bu kirli siyasetine alet olduklarını ve bunu emekçi halka aşılama çalıştıklarını belirtmek gerekir. 12 Eylülden sonra da faşist cunta şartları altında bile, Türkiye'de sosyal demokrat parti arayışı içinde olanlar var. İsminden başka, sosyal demokrasiyle hiçbir ilişkisi olmayan faşist cunta icazetli SODEP'i bile böyle bir parti görme eğilimi içinde olanları görüyoruz. Anlaşılan, CHP ve 12 Eylül öncesinden gereken dersler hala çıkarılmış değildir. Geçmişte CHP kuyrukçuluğu yapanlar, bu gün de SODEP'in etrafında dönüyorlar. Sınıf işbirliğine dayalı bu siyaset, 12 Eylül öncesinde devrimci-demokratik güçlerin devrimci bloku önünde ciddi bir engel teşkil ediyordu. Bu gün de bu anlayış sürdükçe Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlamak ve sol güçlerin devrimci blokunu kurmak zordur. Bu birliğin birinci koşulu, devrimci-demokratik güçlerin her alanda burjuvaziden kopmaları ve bağımsızlaşmalarıdır. Ancak, bu konuda ileri bir gelişmenin olduğu söylenemez. 12 Eylül'den sonra da bu sınıf işbirliği siyasetinin devam ettiğini görüyoruz.

12 Eylül ile birlikte tüm demokratik kuruluşlar ile beraber siyasi partiler de kapatıldı. Bir süre için yeni siyasi partilerin kurulması yasaklandı. Burjuva siyasi partilerine bel bağlayan ve özellikle her dönemde mutlaka sosyal demokrat bir parti keşfetme ve onun kuyruğuna takılma hastalığı içinde olan bazı sol çevreler bu dönemde bir suskunluk içine girdiler. Burjuva partilerinin yeniden kurulmasına

müsaade edilmesi ve siyaset yasağının "kaldırılmasından" sonra bu çevrelerde destekleyebilecekleri bir partinin ortaya çıkma (kurulma) umutları daha açık bir biçimde ortaya çıkmaya başladı. Milletvekilliği genel seçimlerinde destekleyebilecekleri bir parti bulamadılar. Seçimlere sadece üç partinin (ANAP, MDP, HP) girmelerine müsaade edilmişti. Ancak, ardından başta sosyal demokratlıkla bir alakası olmayan ve faşist cuntanın icazetli bir partisi olarak kurulan SODEP' i desteklemeye başladılar. Onlara göre SODEP, faşist cuntaya karşı olup, ona muhalefet eden ve onun çizdiği çerçeve dışında kalan bir konumdadır. Diğer partiler (ANAP, MDP, HP) cunta partileridir. Bunların dışındakiler ona muhalefet etmektedirler. Bunlar arasında da en önde geleni SODEP'tir. Bu tavırlarını bir bildiri ile kamuoyuna açıkladılar. Mahalli seçimlerde; işçi sınıfını, Türk ve Kürt halklarını, ilerici, yurtsever ve demokrat insanları bu partiyi (SODEP) desteklemeye çağırdılar. Altılı platform üyesi beş parti (PPKK, TKP, TİP, TSİP: TKSP) yayınladıkları ortak seçim bildirisinde halkı "cunta partilerine vur !" "cunta partileri olmayan partileri destekle!" şeklindeki bir tavırla göreve çağırdılar. Faşist cuntaya karşı olan partiler arasında da SODEP öne çıkarılıyor ve bilhassa bu partinin desteklenmesi isteniyordu.

Görüldüğü gibi, geçmişte CHP kuyrukçuluğu biçiminde ortaya çıkan uzlaşmacı siyaset, bu gün de SODEP'i destekleme, SODEP ile uzlaşma siyaseti olarak devam etmektedir. Temelde siyasi tavırlarda değişen bir şey yok. Değişen, Türkiye'nin somut koşullardır. 12 Eylül'ün yol açtığı gelişmelerdir. Elbette, bu gün 12 Eylül öncesi dönemden daha esnek davranılmalıdır. Ancak bu esneklik bizi uzlaşmaya götüren bir esneklik te olmamalıdır. Cunta icazetli partileri desteklemek "devrimci esneklik" olamaz, olsa olsa kötü bir "devrimci uzlaşma" olur.

Gerçekten SODEP sosyal demokrat bir partimidir? Bu günkü konumuyla anti-faşist bir güç olarak değerlendirilebilir mi? SODEP'e böyle bir siyasi parti gözüyle bakmak olanaklı değildir. CHP ne kadar sosyal demokrat bir parti idiye, SODEP'te o kadar böyle bir partidir. Hatta bu konuda CHP ile kıyaslanamaz bile. Anti-faşist olup almadığına gelince, CHP'deki nisbi anti-faşist tutum bile bu partide yoktur. Her yönüyle CHP'nin gerisinde kalan bir partidir.

Dolayısıyla böyle bir partiyi desteklemek, geçmişte yapılan CHP kuyrukçuluğundan da öte bir durumdur. Bilhassa anti-sömürgeci iki örgütün ((PPKK, TKSP) böyle bir siyasal tavra yönelmeleri hele hiç bağışlanacak bir durum değildir.

Devrimciler; adı ve savunduğu görüşleri ne olursa olsun, faşist cuntanın çizdiği çerçeveyi benimseyen ve bu sınırlar içerisinde "uysal muhalefet" pozisyonlarıyla ortaya çıkan, "yasal muhalefet adı altında" cunta ile uzlaşan ve yer yer işbirliği içinde olan bir siyasi partiyi destekleyemezler. SODEP böyle bir partidir. Bu partiyi desteklemek ve halkı desteklemeye çağırarak tasvip edilemez bir görüştür. Kuşkusuz, devrimciler en güvenilir güçlerle ittifaka girebilirler. Ancak, bu devrimin çıkarlarına zarar veren bir düzeyde olamaz. Devrimci esneklik gereklidir, ancak her yerde, her zaman ve her güçle değil. Bu günkü Türkiye koşullarında, devrimci-demokratik güçlerin, burjuva siyasal güçleriyle asgari ittifak zeminini; 12 Eylül ve günümüze kadarki uygulamaları dahil her şeye karşı durmak, faşist cuntaya karşı olmak ve onunla uzlaşmamaktan geçer. Kürdistan Ulusal Demokratik güçleri açısından ise, bundan da öte bazı şeyler vardır. İlerde buna da değineceğiz. Sonuç olarak, sınıf işbirliği siyaseti ve SODEP kuyrukçuluğu ile bir yere varılamaz. 12 Eylül öncesi hataların tekrarından kaçınmak, bir yönüyle ancak bu siyasetin terk edilmesi ile olanaklıdır.

Faşizme karşı mücadele açısından 12 Eylül öncesinin temel özelliği anti-faşist güçlerin bölünmüşlüğüydü. Sol güçler, her biri kendi yönünde ve birbirlerinden kopuk bir anti-faşist mücadele içine girmişti. Ortak eylem ve birlikte mücadele alışkanlığı geliştirilemiyordu. Zaman zaman ortak eylemlerde bir araya gelindiyse de, bu daha ziyade pratikte dayatan zorunluluklardan dolayı idi. Oysa ki, devrim saflarında yer alan güçler arasında asgari düzeyde de olsa bir birlik/ittifak oluşturulmadan, işçi sınıfı ve emekçi halkı devrime örgütlemek, yığınları aktif bir anti-faşist mücadeleye çekmek son derece güçtür. Devrimci hareket bu yönde emekçi halka ve anti-faşist güçlere ciddi bir şey veremedi, onların güvenini kazanamadı.

Bu güne kadar Türkiye devrimci-demokratik hareketi genel olarak birlik/ittifaklar sorununda önemli bir miras ve deney ortaya koyama-

dı. Herhangi bir alanda geniş kapsamlı, uzun ömürlü ve kalıcı birlikler yaratılmadı. 12 Eylül öncesi dönemde ve günümüze değin ne Türkiye'de, ne de Kuzey-Kürdistan'da ilkeli, programlı ve emekçi halkı kucaklayan birlikler yönünde sonuç alıcı bir çalışma olmadı. Şüphesiz, bazı dönemlerde, çeşitli güçler arasında göze çarpan bazı çalışmalar oldu, bazı birlik ve ittifaklar ilan edildi. Fakat hiç biri başarıya ulaşmadı.

Birlik/ittifaklar sorununda son yıllarda Türkiye devrimci hareketi saflarında en çok tartışılan ve pratikte kendini dayatan, anti-faşist mücadelede birlik/cephe sorunudur. 70'li yılların başından itibaren Türkiye devrimci hareketinin gündeminde ağırlıklı olarak yer almaya başlayan Faşizm ve faşizme karşı mücadele sorunları kaçınılmaz olarak beraberinde anti-faşist birlik ve cephe tartışmalarını da getirmiştir. Teorik düzeyde ve yayınsal planda bu sorunlar çok tartışıldı, yazıldı ve çizildi. Yine bu sorunda pratikte de çeşitli düzeylerde doğru veya yanlış bazı adımlar atıldı ve birkaç örnek yaşandı.

Fakat bunların hiçbiri pratikte anlam ifade eden, sonuç alıcı birlikler olmadı. Bu da, genel olarak Türkiye devrimci hareketinin durumundan ve özel olarak onun ittifaklar politikasına egemen olan mantıktan kaynaklanıyor.

Türkiye'deki anti-faşist ittifaklar politikasındaki yanlışların kaynağı sağ ve sol sapmalardır. Sağ sapmanın ittifaklar anlayışı sınıf işbirliği politikasına dayanırken, Sol sapmanın ittifaklar anlayışı işçi sınıfını doğal müttefiklerinden koparan ve onu yalnızlaştırma içine iten bir anlayışa dayanıyor. Özellikle sağ sapmanın sınıf işbirliğine dayalı birlik/ittifaklar politikası faşizme karşı mücadele ve birlik sorununda kendini daha sığ ortaya koymuştur. Bu anlayış kendini, "burjuvaziyle bağları koparmama" ve daha somut olarak söylesek "CHP kuyrukçuluğu" biçiminde ortaya koymuştur. Sağ sapma içinde olanların başında TKP gelir ve bu anlayışa somut bir örnek te "UDC"dir.

Faşizm ve faşizme karşı mücadele sorunlarında TKP'nin görüş ve tavırları neydi? Bu güne kadar ne yapmıştır? Bu gün neyi savunuyor ve ne yapmaktadır? TKP, hiçbir zaman ne tutarlı bir anti-faşist mücadele anlayışına, ne doğru bir anti-faşist ittifaklar politikasına ve ne de bu konuda sağlam bir pratiğe sahip olmuştur. Birçok

konudaki görüşlerinde olduğu gibi, bu konuda da "uzlaşma" ve "teslimiyet" çizgisini savunmuştur. Sağ sapmanın başını çeken de o'dur. Sınıf işbirliği siyasetinin Türkiye'deki en usta savunucusu TKP'dir ve bu gün de bu siyasetine devam etmektedir. Türkiye sonunda kendisi ve yörüngesindekiler dışında kimseyle bir iş yapmış değildir. Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle birlik/ittifak yerine burjuvaziyle birlik ve ittifakı savunmuştur. Kürt halkına güven vermeyi değil, CHP'ye güven vermeye çelışmıştır. Geçmişte ve bu gün, Türkiye'de işçi sınıfının birliğinin sağlanamaması ve devrimci-demokratik güçlerin blokunun yaratılamamasında TKP'nin sorumluluğu büyüktür.

Türkiye devrimci hareketi saflarında yer alan ve kendisinden olmayan (veya o'nun yörüngesinde olmayan) herkesi ya "Maceracı", "goşist", ya "Maocu", "bozguncu", ya "milliyetçi", "feodal", "gerici", ya da "anti sovyet", "anti-komünist" vb. adlarla damgalamıştır. İş yapması gereken güçlerle iş yapması gerekirken, onları karşısına almıştır. Birleştirici değil bölücü, ayırıcı olmuştur.

12 Eylül faşist darbesi karşısında uzun bir süre sessiz kalan TKP, saldırılar kendisine de yönelince (ve yine de ne hikmetse) sanki yeni

birşey keşfetmişcesine "askersel devirmeyi" "askeri-faşist diktatörlük" olarak ilan etmiştir. Darbe sonrası ilk dönemde "yurtsever Türk ordusu" içinden "Kemalist yurtsever subaylar" arayışı içine giren TKP, sömürgeci, ırkçı faşist ordudan "ilerici, devrimci atılımlar" bekleyişi içine girdi. Faşist cunta içinde "ilerici, kemalist" kanada çağrılar yayınladı. Herhalde uzun süre faşist cunta iktidarını "askersel devirme" olarak getirmesinin bir nedeni de buydu. Ancak, faşist cuntanın yüzü gizlenemez olunca, iç ve dış devrimci kamuoyunun yoğunlaşan baskıları karşısında bu kez de faşist olarak ilan ettiği cunta iktidarına karşı ateşli mücadele ve birlik çağrılarını yayınlamaya ve yayınlarında Türk ve Kürt halklarının tek kurtarıcısı pozisyonunda sahte savaş naraları atmaya başladı. Bununla uzlaşmacı yüzünü gizleyebileceğini ve haftada bir saatlik Kürtçe yayınlarıyla da Kürt halkına, Kürdistan sorunu karşısındaki geçmişini unutturabileceğini sanmaktadır.

TKP'nin yıllarca savunduğu "Ulusal Demokratik Cephe"

(UDC) Türkiye devrimci hareketine neyi öneriyordu, Türkiye işçi sınıfı ve Kürt Ulusuna neler vadeliyordu? TKP, hiçbir zaman Türkiye işçi sınıfı arasında politik çalışmayı esas almadı, kendisini sınıfı bilinçlendirme eylemine vermedi ve onu devrime hazırlamak için çalışmadı. Bunun yerine burjuva ideolojisini işçi sınıfı ve devrimci saflarda yaymaya, sınıf işbirliği siyasetini hayata geçirmeye çalıştı. "UDC", bu politikanın bir ürünüdür. "UDC" işçi sınıfının siyasallaşması ve onun burjuvaziden kopması yerine, işçi sınıfının burjuvaziyle işbirliğini (sözde ulusal burjuvazi, CHP, MSP) öneren bir formülasyondu. "UDC"de Kürt Ulusu ittifak yerine CHP ile ittifak öneriyordu. Çünkü, Kürt Ulusunun içinde bulunduğu bir ittifakta CHP, CHP'nin içinde bulunduğu bir ittifakta ise Kürt ulusu olamazdı. Türkiye'de yaşanan verili koşullarda bu iki gücün yan yana gelmesi ne teoride ne de pratikte mümkün değildi. Bu durumda TKP tercihi yapmıştı, tabii ki Kürt Ulusundan yana değil.

Diğer yandan "UDC", devrim yerine "devletin kerte kerte ele geçirilmesi" ve "demokratik reformlar yoluyla" devletin işçi sınıfının çıkarlarını savunan bir "devlet" durumuna geçirilmesini öngörüyordu. Bu da barışçıl, veya "kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş" yolunu açacaktır. Böyle bir "ilerlemeci," yolda Türkiye devrimci hareketlerinin radikal sol güçleriyle Kürdistan Ulusal Demokratik güçlerinin yeri olamazdı. Olamazdı, çünkü, böylesi bir yolda yürümek için bu güçlere ihtiyaç ta yoktur.

Geçmişte TKP'nin anti-faşist mücadele için de önerdiği çözüm yolu "UDC" idi. Bu gün savundukları da bundan farksız değildir. "UDC", her derde deva bir reçete olarak sunuluyordu. Anti-faşist mücadelenin bir yolu olarak önerilmesine rağmen, gerçekte "UDC", TKP'nin kendisine bağlı örgütlerle, o'nun yörengesindeki güçleri bir araya toplama formülünden başka bir şey olamazdı. Bu nedenle sonuna kadar da kendisi ve yan örgütlerinden başka bir politik güç bunda yer almadı. TKP, faşizme karşı en geniş güçlerin eylem birliklerinin önüne, ideolojik olarak birbirlerine yakın güçlerin siyasi işbirliklerini

çıkartıyordu. TKP, TİP, TSİP arasında başlayan ve "cazibe merkezi" olarak adlandırılan birlik denemeleri sonunda bir yılın hikayesine döndü. Bu güçler uzun süre birbirleriyle uğraştılar, fakat kendileri anlaşamadıkları gibi, devrimci-demokratik güçlerin birliğine de zarar verdiler.

Birlik çalışmalarında bunun dışında Türkiye ve Kürdistan'da bazı hareketler arasında birkaç birlik/ittifak deneyi olduysa da, hepsi kısa ömürlü oldu, bir sonuç vermedi. Her birliğin ardından o'nu oluşturan güçler birbirlerine girdiler. Karşılıklı güvensizlikler daha da derinleşti.

Bunların bazıları şunlardı: Halkın Kurtuluşu (HK), Halkın Birliği (HB) ve Halkın Yolu (HY) arasında oluşturulan "üçlü ittifak"; Emeğin Birliği(EB). TKP(B) arasında oluşturulan "Birlik Yolu".

Kürdistan'da; Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları K.U.K, Özgürlük Yolu (ÖY), ve Devrimci Demokratlar (DD) arasında oluşturulan "Ulusal Demokratik Güç Birliği" (UDG) ve son dönemlerde KAWA, PARTİZAN ve GÜNEY arasında oluşturulan "Proleter Devrimci Birlik" (PDB) vb. Belli başlı bu birlik çalışmaları dışında başka bazı çabalar olduysa da, hiç biri ürün vermedi. Türkiye ve Kürdistan'da devrimci-demokratik güçlerin büyük çoğunluğunu kapsayan geniş boyutlu ciddi bir birlik/ittifak çalışması olmadı. Olanlardan da dar kapsamlı, sınırlı ve bir nevi siyasal işbirliğinden öteye gidemedi. Dolayısıyla 1970'li yıllarda, 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesine kadar, işçi sınıfı hareketinin birliği sağlanamadı, devrimci-demokratik güçlerin bloku kurulamadı ve toplumsal muhalefete örgütlü programlı bir biçimde yön verilemedi. Merkezinde; sosyalist ve devrimci-demokratik güçlerin birliğinin yer aldığı anti-faşist güçlerin demokratik eylem birliği hayata geçirilemedi. 12 Eylül yenilgisinin temel nedenlerinden biri de buydu.

Devrimci-demokratik güçlerin bloku ve anti-faşist güçlerin birliği/ittifakı sağlanabilseydi, faşizmin iktidar olması önlenbilirmiydi? Şüphesiz, bu o koşullardaki verili duruma bağlıydı. Ancak, sonuç bu günkü gibi olmayacaktı, bunu rahatlıkla

söyleyebiliriz. 12 Eylül öncesinde Türkiye devrimci hareketinin temel görevlerinden biri Türkiye işçi sınıfının ekonomik, demokratik ve politik alandaki hareket birliğini sağlamaktır. Faşizme, gericiliğe ve egemen güçlerin her türlü saldırılarına karşı koymanın ve tutarlı bir birlik kurmanın da birinci şartı buydu. Devrimci-demokratik güçlerin bir blok, siyasal bir işbirliği platformu yaratmaları bunun için bir ilk adım ve bir ön koşul olacaktı. Bundan sonrası için atılması gereken adım, anti-faşist güçlerin demokratik en geniş birliğini yaratmak olmalıydı.

12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesi devrimci hareketi böyle bir ortamda yakaladı. Genelde derin bir toplumsal bir muhalefet, yükselen devrimci bir kabarış vardı. Devrimci hareket nicelik olarak geliyordu, fakat niteliksel olarak bir belirsizlik ve çözümsüzlük içindeydi. Sosyalist hareket ile işçi sınıfı hareketinin birliği sağlanamadı. Sol gruplar işçi sınıfı ve emekçi halkla bütünleşemediler. Hareketin gövdesini gençlik oluşturuyordu. Genel olarak küçük burjuva devrimciliği aşılamadı. Faşizm; devrimci hareketin bu durumlarından, onun hata ve yanlışlıklarından, iç çelişkilerinden oldukça yararlandı.

12 EYLÜL'DEN SONRA ANTI-FAŞİST MÜCADELE VE BİRLİK SORUNUNDAKİ GELİŞMELER ÜZERİNE

Türkiye; işbirlikçi tekeli burjuvazinin egemen olduğu, emperyalizme bağımlı, sömürgeci, militarist bir devlettir. 12 Eylül darbesinin ardından bu yapı, askeri-faşist bir diktatörlükle daha da pekiştirildi. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük geçen süre içinde devlet, toplum, ekonomi ve hayatın diğer alanlarında önemli bazı yapısal değişikliklere gitmiş, devletin yapısında köklü bazı değişiklikler gerçekleştirmiştir. Faşist diktatörlüğün temel ekonomik ve politik amacı; özü şiddet ve zorbalık olan teröre dayalı devlet gücünü kullanarak, toplumun ekonomik kaynak ve olanaklarını bir avuç işbirlikçi tekeli sermayenin hizmetine sunmak, ekonomik bunalımın yükünü işçi sınıfı ve emekçi halk yığınlarının sırtına bindirmektir. Siyasal, toplumsal, kültürel vb. alanlarda ise, devlet terörüne dayanarak toplumu işbirlikçi-tekeli sermayenin çıkarları doğrultusunda örgütlemek, dev-

let ve toplumu faşizmin ilkeleri doğrultusunda yeniden biçimlendirmektedir.

Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük, bunları yaparken, gücünü saldırgan emperyalizmden; terör ve zorbalığa dayalı uygulamalardan almaktadır. Bu, sadece Türkiye'deki yönetimdeki faşist iktidara özgü bir durum değildir. Faşizmin uygulamaları, iktidarda bulunduğu tüm ülkelerde şiddet, terör ve zorbalığa dayanmıştır. Bu onun gücünü ispatlamanın bir yolu olmuştur. Bu günkü kanlı iktidarın arkasında bulunan işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin baş vurduğu yol; işçi sınıfı, emekçi halk yığınları ve Kürt ulusunun, bir bütün olarak toplumsal muhalefeti, Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçlerini faşizmin kanlı uygulamalarıyla sindirmek ve kontrol altına almaktır.

Faşizm; sadece komünistlere, sosyalistlere işçi sınıfı ve emekçi halka karşı yönelmez. Başta ve ilk elden toplumun bu en devrimci ve dinamik güçlerine yönelir, ardından adım adım ve oturma/yerleşme sürecine bağlı olarak kendisinden olmayan herkese, kendisinden olmayan her şeye saldırır. Bu gün Türkiye'de yaşanan da budur. Aydınların, küçük ve orta burjuva çevrelerin, burjuva demokratlarının ve anti-faşist diğer bazı burjuva çevrelerinin en büyük yanılgıları bu noktadadır. Türkiye'de de bazı çevreler "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" mantığıyla faşist cuntaya karşı susmayı tercih ettiler. Faşizmin saldırıları kendilerine de yönelince deve kuşları gibi başlarını kumdan çıkarmaya ve şurdan burdan "mızmızlanmaya" başladılar. Üç yıl boyunca susmayı ve hatta yer yer uzlaşmayı deneyan "namuslu aydınlar" ve "aydımlar dilekçesi" olayı bunun en güzel örneklerinden biridir.

12 eylül 1980 askeri-faşist darbesi Türkiye'nin tarihinde yeni bir dönemi açmıştır. Geçen döneme göre bu yeni dönemin farklı bazı özellikleri vardır. Siyasi mücadelenin seyri değişmiş, sınıf mücadelesi yeni bir aşamaya varmıştır. Ekonomik, sosyal ve politik alandaki değişiklikler kaçınılmaz olarak kendi niteliklerine uygun yeni bir biçimlenmeyi getirmiştir. Bu yeni biçimlenme bilhassa devletin yapısındaki biçimlenme, aynı zamanda faşizmin yerleşme ve kurumsallaşma eyleminin kendisidir.

Her bir toplumsal olayın nedeni ve sonuçları vardır. Bilim siyasal

ve toplumsal olaylarda neden ve sonuç ilişkisi arar, her olayın neden ve sonuçları arasında maddi bağların varlığını zorunlu görür. 12 Eylül olayının da öncesi ve sonrası, neden ve sonuçları vardır.

12 Eylül'e neden ve niçin gelindi? Bu, Türkiye'de her toplumsal sınıf ve tabakadan insanların sorduğu ve yanıt aramaya çalıştığı bir sorudur. 12 Eylül'ün yol açtığı gelişmeler ve yaşanan süreç nedir? Buna da her sınıf ve tabakadan insanlar ve onların politik temsilcileri kendi anlayışları doğrultusunda yanıt vermiş ve vereceklerdir.

Ancak, herkesten önce bu ve benzer soruların cevabını vermek zorunda olan devrimcilerdir, devrimci harekettir. Ne yapılmalıdır? Bu sorunun cevabı ancak o zaman verilebilir. İşbirlikçi Türk tekelci burjuvazisi, neyi hedeflemişse ve neyin nasıl olması gerektiğine karar vermişse, onu, ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamda oynadığı ve oynamak istediği rolüyle ortaya koymuştur. Tekelci burjuvazi, toplumu kendi hegemonyası altında istediği yönde biçimlendirmek istemektedir. Şüphesiz bu, 12 Eylül'e yol açan sürecin ve onun mantığının bir gereği ve sonucudur.

Askeri-faşist diktatörlüğe karşı olan, ve bu günkü süreçte çıkarları zedelenen egemen sınıfların belirli bir kesiminde içinde yer aldığı toplumun ezici çoğunluğu ise; tekelci burjuvazinin bu en gerici ve en saldırgan kesiminin tek yanlı hegemonyasına karşıdır. Onun toplumu 12 Eylül'ün hedefleri doğrultusunda korporatif-faşist bir temelde biçimlendirme eylemine karşı direnç ve tepkilerini dile getirmektedir. Faşizme karşı giderek derinleşen geniş bir toplumsal muhalefet oluşmaktadır. Bu muhalefet yavaş ta olsa kendini açığa vuruyor. Bu toplumsal muhalefetin temel güçleri işçi sınıfı, geniş emekçi halk yığınları ve Kürt halkının Ulusal Demokratik Mücadelesidir. 12 Eylül ve onun yol açtığı faşist diktatörlüğün baş düşmanları bu güçleridir. Bu gün bu güçler, toplumun tarihi ve sosyal gelişmesinin önüne çekilen faşizm engelinden kurtulmak için şu veya bu düzeyde, gizli ve açık, her geçen gün yoğunlaşan bir karşı koyma eylemi içindedirler. Faşizmi yıkacak olan ve sınıf savaşımının tayin edici son sözünü söyleyecek olanlar, yine bu güçler olacaktır.

12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinin ardından Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketleri, yönetimi ele geçiren cunta iktidarı ve yeni süreç hakkında görüşlerini ortaya koydular. Bir kaç

grup dışında, büyük çoğunluk yeni iktidarı "askeri-faşist diktatörlük" olarak niteledi ve süreç hakkında yeni tespitlerde bulundu. Genel olarak yeni iktidarın niteliğinin tespitinde ilk elden derin tahlillere gerek yoktu. Faşizm gelmiş kapıya dayanmıştı. Bunu her kes biliyordu. Bu nedenle darbe sonrası, iktidarın niteliği konusunda geniş tartışmalara gidilmedi. Yeni iktidarı faşist olarak nitelendirmeyenler, Kürdistan'da Devrimci-Demokratlar (DD) veya Kürdistan İşçi Partisi (KİP), (KİP'in varlığı o zaman henüz açıklanmamıştı), Rizgarı, Türkiye'de ise TKP ve Kurtuluş siyasi hareketleriydi. İktidarın niteliği sorunu KİP ve TKP içinde derin tartışmalara yol açıyordu. KİP, yeni iktidarı "sömürgeci-askeri diktatörlük" TKP ise, "askersel devirme" "askeri yönetim" veya yer yer "askeri cunta" olarak nitelendiriyordu. Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçlerinin büyük çoğunluğunun yeni iktidarın niteliğini belirlemede ortak bir payda altında birleşmeli önemli bir noktaydı. Bilhassa faşizme karşı mücadele ve anti-faşist demokratik bir eylem birliğinin hayata geçirilmesinin subjektif koşulları açısından önemli bir nokta sayılırdı bu.

Ancak, siyasi hareketler arasında, ne yapılması ve nasıl olması gerektiği konusunda bir belirsizlik vardı. Belirsizlikle beraber, panikte doğmuştu. Güçler yeni durum karşısında kendilerin hazırlama ve yeni bir konum almada geç kaldılar, birçoğu bunu başaramadı. Faşizmin gelip kapıya dayandığı bilinmesine rağmen siyasi hareketler kendilerini buna göre hazırlamamıştı. Hazırlıksız durumda faşizmin şiddetli darbeleriyle karşı karşıya geldi. Devrimci hareket kendini toparlayamadı. Faşizm ilkin Türkiye radikal sol hareketleriyle Kürdistan Ulusal Demokratik güçlerine yöneldi. Öncelikle bu güçlerin tasviyesi amaçlanmıştı. Bu, faşist cuntanın temel taktiklerinden biriydi.

Geri çekilme, panik ve belirsizliğe rağmen "anti-faşist birlik/cephhe" sorunu giderek daha çok belirginlik kazanmaya ve kendini dayatmaya başladı. Biraz da hayatın dayatmasıyla hareketlerin içinde ve dışında anti-faşist birlik ve cephe tartışmaları giderek yoğunluk kazandı. İlk tespitlerin ardından ortak mücadele ve birlik çağrıları yayımlanmaya, ikili görüşmelerde sorunun üzerinde daha ciddi durulmaya başlandı. Teorik tartışmalardan öte, sorun yeni bir boyut kazanmıştı. Anti-faşist mücadele ve birlik sorunu kendini pratikte so-

mut bir biçimde dayatmış, acil bir hal almıştı. Ancak, nasıl bir birlik ve bunun yol ve yöntemleri konusunda bir görüş birliği yoktu. Hedef ve ilkeler nelerdir. Bu konularda genel geçer görüşler dışında çoğunluğun görüş birliğine vardığı ortak noktalar sınırlıydı.

Siyasi hareketler, faşizme karşı mücadele ve birlik/cephe sorunlarında görüşlerini daha da derinleştirip netleştirmeye çalıştılar. Anti-faşist birlik/cephe programları yayınlandı. Çeşitli düzeylerde birlik görüşmeleri ve bu yönde çalışmalar başladı. Anti-faşist mücadele ve anti-faşist ittifaklar sorununda görüşler üç farklı düzeyde somutlaşıyordu: Kürdistan dahil, Türkiye somutunda bu üç görüşü şöyle özetlemek mümkündür:

BİRİNCİ GÖRÜŞ: "Anti-faşist mücadele eşittir Demokratik Halk Devrimi Mücadelesidir" biçiminde ifade edilebilir bir görüş. Bu görüşe göre, her şart altında anti-faşist mücadele devrimle sonuçlanmalıdır. Devrim olmadan faşizm yıkılmaz. Devrimle sonuçlanmayan bir anti-faşist mücadele, proleterya ve emekçi halka bir şey getirmez.

Böyle bir şey burjuvazinin kuyruğuna takılmak olur. Türkiye'de faşist bir iktidar varsa, bu mutlaka devrimle yıkılmalıdır, bunun başka bir yolu yoktur. Faşizm yıkılacak, Demokratik Halk Devrimi gerçekleştirilecektir. Bunun için de bir anti-faşist cephe kurulmalıdır.

Bu görüş; "sol sekte", "iradi" bir görüştür. Anti-faşist mücadelenin verili durumlarını inkar eder. Devrimden aşağı inmeyen bu görüşe göre, koşulları ne olursa olsun Demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirme mücadelesi, yani nisbi demokrasi mücadelesi, burjuvazinin kuyruğuna takılmaktır. Ona hizmet etmektir.

İKİNCİ GÖRÜŞ: Faşizme karşı mücadele doğrudan devrim mücadelesi değildir. Ancak, devrim mücadelesinin bir parçası, onun yolunu açan ve yakınlaştıran bir mücadeledir. Faşizm, devrim olmadan da yıkılabilir. Devrim sonuçlanmazsa da Ulusal ve toplumsal muhalefet onu iktidardan uzaklaştırabilir. Her durumda anti-faşist mücadele eşittir devrim mücadelesi değildir. Ancak, anti-faşist mücadele ile devrim mücadelesini birbirinden kesin olarak ayırmak yanlış ve son derece tehlikeli bir görüştür. Bu iki mücadele, birbirinden çin seddi ile ayrılmış değildir. Belli koşullarda da bu iki mücadele iç içe geçebilir, anti-faşist mücadele devrim sürecinin bir aşaması haline gelebilir. Belli koşullarda ise, bu iki mücadele ayrı birer süreç olarak ortaya

çıkarm ve anti-faşist mücadele devrimle tamamlanamayabilir. Bunun birçok örneği yaşamıştır. Bu nedenle, bu iki mücadele özdeşleştirilemez, böyle bir şey doğmatizm olur. Anti-faşist mücadele ile devrim mücadelesi arasındaki ilişki ve bağlar, esas olarak insan iradesinden bağımsızdır; verili durumlara bağılıdır. Her ülkenin tarihi-Ulusal, Siyasal ve Toplumsal koşulları, sınıf savaşımı arenasında sınıfların karşılıklı konumu(politik güçler dengesi) ve devrimci mücadelenin süreçleri tarafından belirlenir. Önderliğin bundaki rolü, koşulları doğru değerlendirmek, anında karar vermek ve bu süreci bilinçli bir eylemle hızlandırmaktır.

Bu görüşün Türkiye somutundaki ifadesi şudur: Faşizm, Demokratik Halk Devrimi (DHD) olmadan da alt edilebilir, yerine anti-faşist bir iktidar gelebilir. Bu proleteryanın kendi öz iktidarı değildir. Ancak, proleterya bu iktidardan yararlanabilir, o günkü tarihi koşullarda gücü varsa bu aşamadan sonra devrimi sürdürür. Gücü yoksa, anti-faşist halk cephesi iktidarı içinde yerini alır. Bu geçici bir iktidar olacaktır, proleteryanı üstün gelecek, burjuvazi mi üstün gelecek, onu o günkü tarihi koşullarda politik güçler dengesi belirler. Buna varmak için, bu güç bir "anti-faşist Demokratik Halk Cephesi" kurulmalıdır.

Bu görüş teorik olarak doğru bir görüştür, genel doğruları ifade etmektedir. Ancak, Türkiye'nin bu günkü koşullarında bir anti-faşist Demokratik Halk Cephesi'nin kurulmasının koşulları yoktur. Bu nedenle bu gün için pratikte gerçekleştirilebilir bir yol değildir. Anti-faşist Demokratik Halk Cephesi'nin (AFDHC)kurulabilmesi için koşulların olgunlaşması gerekir. Bu da belli bir ön aşamayı, bir geçiş sürecini gerektirir, buna denk düşen ittifak düzeyi ise anti-faşist demokratik bir eylem birliğidir.

Kuşkusuz, bir şeyi istemek ile onu gerçekleştirebilmek ayrı iki durumdur. Olmasını istediklerimizi gerçek hayatın önüne koyamayız. Veya başka bir deyimle objektif durumu ve subjektif niyetlerimize göre yorumlayamayız. Örneğin, biz istiyoruz diye her zaman anti-faşist bir cepha kuramayız. Bunun için uygun objektif ve subjektif koşulların olgunlaşması, iki sürecin çakışması gerekir. Politik ve toplumsal sorunlar, iradi istemlere göre çözümlenemezler. Çünkü, bu sorunları ortaya çıkaran insan iradesi seğıldir. Temelde; toplum-

sal hayatın işleyişinde var olan ekonomik, siyasi ve toplumsal nedenler, varlığı insan iradesinden bağımsız olan nesnel koşullardır. Politik ve toplumsal meselelerin çözümü, esas olarak maddi ihtiyaçlara ve çatışan güçlerin kuvvet dengesine bağlıdır. Ayrıca tespit edilen amaçlar da, onları gerçekleştirecek politik güçlerin objektif ve subjektif konumları ve baş vurulan araçların uyum halinde olması gerekir. Bu olmadan, tespit edilen somut bir hedefe varmak olanaklı değildir.

Bu bağlamda ele alındığında, teorik olarak doğru ve istenilir olmasına rağmen ikinci görüş, yani Anti-faşist Demokratik Halk Cephesi alternatifi, bu günkü Türkiye koşullarında ne derece pratikte gerçekleştirilebilir bir yoldur? Türkiye solu'unda hem sağ hem sol kanatta bunu savunan vardır. Bu gün de açık olmasa bile, her iki kanattan da cephe alternatifini savunanlar vardır. Her iki kanatta pratikte Anti-faşist cephe sorununa yanlış bir yaklaşım içindedir. Sol sektör yaklaşımının pratikteki en tipik örneği FKBDC olayı oldu. Buna ilerde değineceğiz.

Sağ kanatta ise, anti-faşist cephe sorununa teorik olarak ne kadar doğru yaklaşırsa da, pratikte uzlaşmacı, reformist bir çizgi izlemektedir. Çoğu zaman anti-faşist cephe ile anti-faşist eylem birlikleri bile rek birbirine karıştırılmaktadır. Anti-faşist cephe programı sağdan yontularak esas olarak burjuvazinin istemlerini formüle eden bir düzeye düşürülmektedir. Veya burjuvaziyi ürkütmemek için anti-faşist cephe programı en geri bir düzeye indirgenerek "anti-faşist birgüç ve eylem birliği" programı olarak sunulmaktadır. Anti-faşist bir cephede yer alması zorunlu olan birçok hedeften yan çizilmektedir. Hedeflenen iktidar; işçi sınıfı ve Köylülerin, emekçi halkın çıkarlarını savunan, içinde işçi sınıfı ve diğer emekçi toplumsal kesimlerin temsil edildiği anti-faşist demokratik bir iktidar değildir. Hedeflenen iktidar, esas olarak burjuvazinin liberal kesimlerinin iktidarındır. Örneğin, TİP, 28-29.3.1984 tarihinde yapılan ve 20'nin üzerinde örgütün katıldığı bir toplantıda siyasi düzeydeki platforma bir program metni sundu. "Demokratik Güç Birliği" başlıklı bu program metni (PPKK dışında) altılı platform tarafından da desteklendi.

Bu program taslağı daha sonra bazı değişikliklerle Altı'lı Plarformun (Sol Birlik) programının temelini teşkil etti. Söz konusu olan

bu program sağdan yontulmuş anti-faşist bir cephe programının, anti faşist bir "demokratik eylem birliği" programı olarak sunuluyordu. Sağ kanadın anti-faşist cephe anlayışı reformist, uzlaşmacı bir anlayıştır. Sağ kanadın pratiği de bu anlayış doğrultusunda şekillenmektedir.

Teorik olarak anti-faşist cephenin hedeflerini net olarak koymak ve bunun Türkiye koşullarında pratikte sınırlarını açık bir biçimde belirlemek gerekir. Anti-faşist bir cepheyle anti-faşist bir eylem birliğinin hedefleri birbirine karıştırılmamalıdır

ÜÇÜNCÜ GÖRÜŞ: Bu günkü süreçte Türkiye'de işçi sınıfı ve devrimci-demokratik güçler iktidar mücadelesi verebilecek durumda değildirler. İktidar mücadelesi bir yana, ciddi bir şey oluşturacak konumdan da uzaktırlar. Anti-faşist bir cephe kurulamaz. Devrimci-demokratik güçlerin bir cephe ön aşamasından, bir hazırlık evresinden geçmeleri gerekir. Bu ön aşama ortak dayanışma eylemlerinin hayata geçirildiği, iş ve güç birliklerinin yapıldığı "anti-faşist bir demokratik eylem birliği" sürecidir. Anti-faşist Demokratik Eylem Birliği süreci yaşanmadan anti-faşist bir cepheye gitmek gerçek dışı ve olanaksızdır. Kendini dayatan görev bir "Anti-faşist Demokratik Eylem Birliği"nin hayata geçirilmesidir. Eylem Birliği; gerçekleştirilebilir somut hedefleri içeren basit bir eylem programını önüne koyar. Eylem Birliği; işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlama, genel olarak devrimci harekete kendini toplama ve eylem birliğini oluşturan tek tek hareketlere de sorunlarını çözme ve güçlenebilme olanaklarını verebilir. Bu önemli bir aşamadır. Ancak bu aşamadan sonra ciddi adımlar atılabilir.

Bu üç görüş dışında başka bir görüş daha vardır. Buna göre, yapılacak hiç bir şey yoktur. Biçim ve düzeyi ne olursa olsun bir birlik kurulamaz. Mücadeleyi burjuvazi kazanmıştır. Devrimci hareket yenilmiş ve dağılmıştır. Sürecin dayattığı görev birlik sorunu değildir. Devrimci hareketi baştan ele almak gerekir. Uzun bir dönem böyle geçecektir. Tartışmaların boyutlarını genişletmek lazımdır. Sosyalizm de dahil, temel meseleleri yeniden araştırmak gerekiyor.

Bu görüş sahiplerine genellikle politik olarak dağılmış hareketlerden geriye kalan insanlar ile değişik hareketlerden ayrılmış dar grup, çevre ve kişiler arasında rastlanıyor. Bunların görüşlerinin kaynakları ve gerekçeleri farklı olmakla beraber, hepsinin vardığı sonuç,

bir şey yapılamaz noktasıdır. Son derece karamsarlık, yılgınlık ve pasifizmi aşılayan bir görüştür. Örgütsel yapılarda bu görüşü savunanlara çok az rastlanmaktadır. Bazı siyasi hareketlerin bu düşünceye prim veren görüşleri dışında bu görüş, esas olarak devrimden kaçma ve örgütsüzlüğü yaymaya hizmet ediyor ve etmektedir. Bu gün bu görüşün yaygınlaşmasına uygun bir zemin de vardır. Devrimci hareketin yenilgi dönemlerinde bu benzeri görüşlere sık sık rastlanır ve bunlar çeşitli biçimlerde boy verirler. Günümüzde bu ve buna hizmet eden görüşleri mahkum etmek acil görevlerden biridir. Bu da yoğun bir ideolojik mücadele ve pratikte birlik yönünde somut, inandırıcı ve güven verici adımların atılmasıyla olanaklıdır.

12 Eylül ile başlayan süreçte Kürdistan Ulusal Demokratik güçlerinin de faşizme karşı mücadele ve Birlik/ittifaklar sorunundaki görüşleri daha bir netleşti. Ortak mücadele yönündeki eğilimler artarak güçlendi. Kürdistan Ulusal Demokratik güçlerinin kendi aralarındaki ve Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle ilişkileri yoğunlaştı. Kürdistan Ulusal Demokratik güçleri açısından birlik sorunu üç düzeyde gündeme geliyordu. Kuzey-Kürdistan'da (T-Kürdistan'ı) Ulusal Demokratik güçlerinin eylem birliği. Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle eylem birliği. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yurtsever örgütlerle sıkı bir dayanışma ve giderek birlik/cephe ilişkileri. Kuzey-Kürdistan'da Ulusal Demokratik güçler arasındaki ağırlıklı eğilim, öncelikle Kürdistan'da Ulusal Demokratik bir eylem birliğini hayata geçirmek, ikinci aşamada Türkiye Devrimci-demokratik güçleriyle bir eylem birliğine gitmek yönünde beliriyordu. İki ülke temelinde ve güçbirliğinden-güçbirliğine doğru merkezi bir eylem birliğine gitmek.

Yukarıda özetlediğimiz görüşler temelinde Türkiye ve Kürdistan'da birlik/ittifak çalışmaları yönünde pratik bazı adımlar atılmaya başlandı. Ancak, ayrılık noktaları, ortak noktalardan daha fazlaydı. İdeolojik ve politik olarak birbirine yakın olan hareketler daha rahat bir araya gelebiliyordu. Bu da çeşitli odaklaşmalara neden oluyordu.

Türkiye'de 12 Eylül'den günümüze kadar eylem birliği/cephe çalışmalarını şöyle özetlemek mümkündür: TKP, UDC formülünü 12 Eylül'den sonra da piyasaya sürdü. "Cazibe Merkezi" diye yeni bir

odaklaşmaya gidildi. "Cazibe Merkezi" denilen odağı TKP ve yürün-
gesindekiler oluşturuyordu. TKP, TİP ve TSİP bunu bir platforma
dönüştürdüler. Bu platform resmen ilan edilmedi, programı yayınlan-
madı. Fakat bir " dar çevre birlik çalışması" veya "bir blok olarak"
yarı resmi bir şekilde "Altılı platforma" kadar (TKP, TİP, TSİP,
TKEP, PPKK, TKSP platformu) devam etti. Altılı platform cazibe
merkezinin, daha doğrusunu söylemek gerekirse UDC'nin bir ürünü
olarak doğdu.

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ (FKBDC)

12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinden sonra Türkiye'de anti-
faşist birlik/cephe sorununda meydana gelen en önemli pratik geliş-
melerden biri Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi olayıdır. 12
Eylül'den sonra programatik bir düzeyde kamuoyuna açıklanan ilk
birlik/cephe deneyi budur. Doğru ve yanlışları bir yana, FKBDC 12
Eylül'den sonraki en somut örneklerden biridir. Bu nedenle kısaca
da olsa üzerinde durmak gerekir.

FKBDC, 1982'nin ortalarında ilan edildi. Dört kurucu hareketin
imzasıyla kamuoyuna duyuruldu. Bu örgütler Dev-Yol, PKK, SVP
ve TEP idi. FKBDC'nin resmen ilan edilmesi ve cephe belgelerinin
yayınlanmasından sonra Türkiye'de anti-faşist birlik/cephe tartış-
maları yeniden yoğunluk kazandı. Her siyasi hareket FKBDC ve o-
nunla bağlantılı olarak gündeme gelen sorunlar üzerinde görüş belir-
ledi. Ancak, FKBDC, anti-faşist birlik/cephe sorununda ciddi bir et-
ki yaratamadı, pratikte sorunun çözümleyici bir alternatif olamadı.
Kısa bir müddet sonra dört kurucu örgüte TKEP, TKP-İşçinin Sesi,
THKP-C (Acilciler) ce Devrimci Savaş ta katılarak üye örgütlerin
sayısı sekize yükseldi.

FKBDC, çok iddialı olarak ortaya çıktı. Faşizm alternatifine kar-
şı, Demokratik Halk Devrimi ön görülüyordu. Faşizm yıkılacak yeri-
ne işçi-köylü temel ittifakına dayalı Demokratik Halk iktidarı ku-
rulacaktır, deniliyordu. Devrimden yana olanlar FKBDC'de birleşe-
cek, devrimden yana olmayanlar ona karşı çıkacaklardır. Çünkü,
FKBDC devrimi isteyenlerin cephesidir.

FKBDC'nin havası fazla sürmedi. O'nu oluşturan güçler umdukları

rını daha doğrusu "olmasını istedikleri şeyleri" bulamadılar ve devrimin "ha deyince" oluverecek bir şey olmadığını bir kere daha gördüler. FKBCD, ölü doğan bir birlik deneyi olarak kaldı. FKBCD yoğun eleştirilere uğruyordu. FKBCD'ne yönelik çakışan, ortak eleştiri noktalarını şöyle özetlemek mümkündür:

- a- Biçimsel yönden takip edilen yol ve yöntem yanlıştır.
- b- Zamanlama doğru saptanamamıştır.
- c- İçerik yönünden; FKBCD, programatik olarak ciddi yanırlarla doludur.

Belirtmek gerekir ki, FKBCD'nin kurulduğu koşullarda Türkiye'de anti-faşist bir cephenin kurulmasının şartları yoktu. FKBCD'nin, anti-faşist demokratik bir eylem birliğı yerine bir cephe olarak ortaya çıkması temel yanırlardan biridir. Yine de, programatik düzeyi itibarıyla FKBCD'ni bir cephe olarak kabul etmek ve ona göre değerlendirmek gerekir.

FKBCD'nin oluşturulmasında yanlış yol ve yöntemler takip edildi. Her şeyden önce program çalışmaları çok sınırlı güçlerle başlatıldı. Çalışmalar en geniş güçlerin katılımına uygun ve devrimci-demokratik kamuoyunun denetimine açık tutulmalıydı. Kamuoyunun önüne belli hareketler tarafından hazırlanmış ve son şekli verilmiş bir program ile çıkıldı. Az sayıda hareket arasında sürdürülen tartışmalardan sonra üzerinde anlaşmaya varılan program diğer siyasi hareketlerin onay ve imzasına sunuldu. Bu programa katılmaları istendi. Bunun doğal bir sonucu olarak FKBCD programı onu yaratan siyasetlerin hata ve yanırlarını taşıyan bir program olarak şekillendi. Bu yüzden ilerici çevrelerden gereken bir ilgiyi göremedi, diğer devrimci-demokratik ve anti-faşist güçlerin onayını alamadı. Dolayısıyla FKBCD, Türkiye'de faşizme karşı mücadelede anti-faşist güçleri bir araya getiren bir program boşluğunu dolduramadı, kendi açmazı içinde giderek kısırlaştı. Türkiye ve Kürdistan'da faşizme karşı mücadele ve birlik/ittfak sorunlarının tartışılmaya devam ettiği günümüzde bu nokta son derece önemlidir. Devrimci hareketin FKBCD nin içine düştüğü hatalardan ders alması ve bu tür yol ve yöntemlerden şiddetle kaçınması gerekir. FKBCD, gereğı gibi ders çıkarılması için iyi bir örnektir.

FKBCD'nin programı bir bütün olarak ele alındığında soyut,

muğlak, iradi 'sol mantıkla' hazırlanmış bir programdır. Program eklektiktir.

Farklı siyasi görüşlerin ortak bir payda altında denkleştirilmesi yoluna gidilmiş ve bu da zoraki anlaşma yolunu açmıştır. Bunun sonucu olarak, program farklı görüşlerin çatıştığı bir muhteva kazanmıştır. İktidarın karakterinin tanımlanması, hedeflerin muğlaklığı, Ulusların KKTH ilkesi ve Kürt Ulusunun KKTH sorunu, mücadelenin biçimi, yol, yöntem ve araçları vb. konular FKBDC programının ne denli karışık, muğlak ve eklektik olduğunu gösteriyor.

Programa egemen olan anlayış, 'somut şartların somut tahlilinden' kaynaklanan bir anlayış değildir.

Örneğin, devrim sorunu; tarihi ve toplumsal bir olay, sınıf mücadelesinin bir ürünü, toplumsal bir alt-üst oluş süreci olarak görülüyor. Sanki insanlar onu isteyince gerçekleşmesi her zaman olanaklı olan iradi bir olay olarak sunuluyor. Birçok sorun bu mantıktan kaynaklanan bir anlayış içinde ele alınıyor. Dolayısıyla programda egemen olan Türkiye ve Kürdistan'ın tarihi, ekonomik, sosyal ve siyasal durumlarını yansıtan gerçeklikler değildir. O'nu oluşturan hareketlerin subjektif yaklaşımlarıdır.

FKBDC programı önüne, Türkiye'de Demokratik Halk Devrimini (DHD) koymuştur. Fakat bu devrimin hangi güçler tarafından gerçekleştirileceği, yani önderlik sorununu açıklığa kavuşturmamıştır. Cepheyi oluşturan güçlerden her biri önderlik sorununa kendi görüşleri doğrultusunda yanaşmıştır. Görünürde bir program üzerinde bir

bir araya gelen siyasetler, önderlik sorununda olduğu gibi diğer birçok sorunda da ortak görüşlerden uzak ve program taslağı üzerinde dahi birbirlerini dışlayan bir durumdadırlar.

FKBDC değerlendirildiğinde üzerinde önemle durulması gereken nokta, genel olarak UKKTH ilkesi ve Türkiye somutunda bu ilkenin kapsadığı Kürt Ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkına ilişkin getirilen önermedir. FKBDC, UKKTH ilkesinin genel ve soyut çerçevesinden hareketle, "Kürt Ulusunun Kendi Kaderini Tayin Hakkı için elverişli koşullar hazırlayacaktır" biçimindeki muğlak ve kaçamaklı bir önermeyle, bu ilkenin pratikte hayat bulmasını "... koşulların olgunlaştırılması..." şartına bağlıyor. Oysa, UKKTH il-

kesi, herhangi bir ön koşula bağlanmaksızın, Ulusun Kendi özgür iradesine dayanarak Kendi Kaderini Kendisinin tayin Etmesini kayıtsız şartsız olarak tanır. UKKTH ilkesini ön bir koşula bağlamak, veya pratikte çözümünü ancak bu ilkenin hayata geçirilebildiği bir ortam ile sınırlı tutmak, bu ilkenin Marksist-Leninist yorumuna, o'nun evrensel algılanma tarzına tamamen terstir. Kaldı ki, Türkiye'de Ulusal sorun Kürt Ulusal sorunu ile sınırlı bir sorun da değildir. Türkiye'de yaşayan diğer bazı milliyetler de vardır. Bunların (Arap, Ermeni, Laz, Çerkez) ulusal ve demokratik haklarının güvence altına alınması gerekir.

Bu gün Kürt Ulusunun kendisi bizzat Kendi Kaderini Tayin etmenin mücadelesi içindedir. Türkiye devrimci-demokratik güçlerine düşen görev bu mücadeleyi desteklemektir. Kürt halkını temsil eden onun Ulusal-demokratik örgütleri vardır. Kürdistan Ulusal-demokratik örgütleri Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle yan yana, omuz omuzadır. Bu gün Türkiye'de UKKTH ilkesinin pratik anlamı; Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin Kürdistan Ulusal-demokratik güçleri tarafından yürütülen Ulusal-demokratik mücadeleyi desteklemeleri ve onlarla sıkı bir ittifak içinde olmaları sorunudur. Türkiye ve Kürdistan'ı kapsayan genel ittifaklarda UKKTH ilkesini sadece evrensel bir ilke olarak tanımak ve bu ilkenin Türkiye somutundaki ifadesi olan Kürt Ulusunun KKTH'nı bir formülasyon olarak benimsemek yetmiyor. Evet, sorun UKKTH ilkesini soyut bir formülasyon olarak ifade etmekle sınırlı değildir. Bu günkü süreçte, Kürt Ulusunun KKTH ilkesinin çözümü Kürdistan Ulusal Demokratik güçleriyle Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin ittifaklar düzeyinin saptanması ve iki halkın en elverişli koşullardaki devrimci mücadele birliklerinin nasıl yaratılacağını bilmek ve bunları hayata geçirmektir.

FKBDC, Kürt Ulusal sorununun çözümüne ilişkin olarak soyut ve sakat bir belirleme dışında hiçbir şey getirmedi. Kendisini Türkiye'de yaşayan Türk, Kürt ve diğer azınlık milliyetlerden halkların ve anti-faşist, ilerici, demokratik güçlerinin temsilcisi olarak gördü. Gerçekte ise, bu cephe bir yönüyle Kürt ulusunu ve O'nun Ulusal-demokratik güçlerinin ezici çoğunluğunu karşısına aldı. Bu oluşumun içinde PKK denilen bir Kürt örgütünün yer almış olmasını FKBDC'nin Kürt Ulusu adına da hareket etmesine hak vermediği

gibi, ayrıca Kürdistan Ulusal-demokratik güçlerine rağmen PKK denilen bu örgütle Kürt ulusu adına ittifaka girilmesi bağışlanmaz bir hatadır. FKBDC'ni kuran ve sonradan bu cepheye girenler bu vahim hatalarını gidermek ve Kürt halkına hesap vermek zorundadırlar.

FKBDC'inde yer alan Kürdistan'lı tek siyasi güç PKK (Apocular)dir. PKK'nin Kürt halkı ve o'nun ulusal demokratik örgütleriyle ciddi sorunlarının olduğu herkesçe biliniyordu. Bunu FKBDC'ni kuran tüm örgütler de biliyordu. Kaldı ki, Kürdistan Ulusal demokratik güçleri bu durumu ortak bir tavırla FKBDC yönetim kuruluna da bildirmişlerdi.

FKBDC, Türkiye'de en geniş güçlerin eylem birliği çalışmalarına zarar vermiştir. Bölünme ve kutuplaşmalara neden olmuştur. Çözüm sürecine girmesiyle birlikte o'nu oluşturan örgütler de birbirlerine girmiş, bu da yeni güvensizliklere yol açmıştır. Sonuç olarak FKBDC, Türkiye'de "Sol" anlayışın sergilendiği bir örnek olarak ortaya çıkmış ve çözülüp dağılması da bu "sol sektör" anlayışın yenilgisi olmuştur. Neden olduğu olumsuzluklar kendisiyle sınırlı kalmamış, genelde Türkiye sol güçlerine ve anti-faşist birlik/cephe girişimlerine zarar vermiştir. Sağdaki kutuplaşmaların, reformist altılı platform biçiminde beliren sağ bloklaşmanın önemli nedenlerinden biri de FKBDC dir. FKBDC'ni oluşturan ; o'na katılan veya destekleyen güçler bunların değerlendirmesini yapmakla sorumludurlar.

1 MAYIS PROLETERYANIN ULUSLARARASI BİRLİK, DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜ

1 Mayıs, proleteryanın Uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Günümüzde ise, 1 Mayıs dünya proleteryası ile birlikte ezilen dünya halklarının da birlik, dayanışma ve mücadele günüdür.

1 Mayıs'ın tarihi, Amerika'da Chicago işçilerinin kahraman mücadelesine dayanır. Chicago proleteryası 8 saatlik işgünü ve diğer bazı demokratik haklar uğruna verdiği uzun ve kararlı bir mücadelenin ardından Amerikan burjuvazisine ve dolayısıyla dünya burjuvazisine karşı büyük bir zafer kazandı. Amerikan/Chicago proleteryası bu mücadelede birçok yiğit önderini yitirdi, Amerikan burjuvazisi önde gelen bazı işçi liderlerini idam ettirdi. Fakat yenilen burjuvazi oldu, proleterya o güne kadar ki en büyük tarihi zaferlerinden birini kazandı. Bunun üzerine 1889'da Paris'te toplanan "Enternasyonal Sosyalist İşçi Kongresi" bu başarıya atfen her yıl 1 Mayıs'ın proleteryanın Uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü, ve O'nun enternasyonalist bir bayramı olarak kutlanmasına karar verdi. İşte o günden bu yana 1 Mayıs, tüm ülkelerin işçi sınıfı tarafından her yıl büyük bir coşkuyla kutlanagelmektedir.

1 Mayıs, sınıf mücadelesinin uluslararası niteliğini ve proleteryanın enternasyonalist karakterini simgeleyen bir gündür. Çağımızda sınıf mücadelesi uluslararası bir karakter kazanmıştır. Her ülkede sınıf mücadelesinin o ülkeye özgü ulusal seyri dışında bir de tüm ülkelerde geçerli bazı genel özellikleri, ortak yasaları vardır. Sınıf mücadelesi, sınıflar arası bir mücadeledir. Günümüzde ise iki tane sınıf vardır. Burjuvazi ve proleterya. Ve sınıf mücadelesinin iki temel gücü de bu iki sınıftır. Burjuvazi ortaya çıkışı ile birlikte kendi karşıtı bir sınıf olan proleteryaı yaratmıştır. Marx'ın deyişiyile "Proleterya burjuvazinin mezar kazıyıcısı" olarak ortaya çıkmıştır. Proleterya, her geçen gün nicel ve nitel olarak gelişen, çağa damgasını vuran, yeninin ve geleceğin temsilcisi olan bir sınıftır. Buna karşın burjuvazi, her geçen gün gerileyen, eskiyi temsil eden, çağını doldurmuş bir sınıftır. Bu iki sınıf arasında emek ve sermaye çelişkisi temelinde yükselen ve hayatın her alanına damgasını vuran amansız bir mücadele vardır. Bu, ulusal ve uluslararası düzeyde bir mücadeledir. Dünyadaki ekonomik, politik ve toplumsal gelişme ve değişmelerin temel kaynağı bu iki temel sınıf arasındaki mücadelede yatar.

Burjuvazinin sömürüsü, O'nun egemenlik ve baskı sistemi uluslararası bir karakterdedir. Ekonomik ve politik sistemi olan kapitalist sistem de uluslararası bir sistemdir. Sermaye çoktan ulusal sınırları aşmıştır. O, her yönüyle uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Tüm ülkelerin burjuvazisi ve bilhassa emperyalist burjuvazi genelde birlik ve dayanışma halindedir. Kendi içindeki çelişkilerine rağmen, proleter devrime karşı, burjuvazinin dünyanın her yerindeki tavrı aynıdır. Buna karşın proleterya da uluslararası bir sınıftır ve dolayısıyla O'nun mücadelesi de aynı zamanda uluslararası nitelikte bir mücadeledir. Uluslararası işçi sınıfı hareketi, işçi sınıfının geçmişte ve günümüzde varolan çeşitli uluslararası mücadele örgütleri, bunun somut bir ifadesidir. Proleteryanın her ülkede kapitalist köleliğe karşı yürüttüğü iktidar mücadelesi de bir bütün olup, dünya proleter devriminin bir parçasıdır. Tek tek ülkelerin proleteryası da, bu nedenle, kaçınılmaz ve diyalektik olarak birlik ve dayanışma içindedir. Ve de ol-

mak zorundadır. Bunun içindir ki, Marx ve Engels Komünist Manifesto'da "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz !.." diyorlardı.

Bu gün, dünya devrimci çeşitli sorunlarla karşı karşıyadır. Uluslararası işçi sınıfı hareketi örgütsüz ve dağınık bir durumdadır. Dünya devrimci güçleri derin bir bölünmüşlük içindedirler. Buna rağmen her ülkede işçi sınıfının mücadelesi yeni bir yoğunlaşma sürecine giriyor. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma eylemi değişik biçim ve düzeylerde devam ediyor. 1 Mayıs kutlamaları ve artan ekonomik, demokratik mücadele hareketleri, işçi sınıfının silahsızlanma ve barış hareketleri içindeki yeri ve ağırlığı vb. günümüzde uluslararası proletarya hareketinin canlılığını gösteren eylemlerdir.

1984'te başlayan ve 1985'in ilk aylarına kadar devam eden İngiltere Kömür işçilerinin 8 aylık grev ve direnişi ve Danimarka işçilerinin 1984 Mart ayında başlayan "35 saatlik iş günü grevi" emperyalist kapitalist dünyada işçi sınıfının içinde bulunduğu hareketsizliği yrtan yığmsal birer eylem oldu. Her iki grev hareketi de son yılların en yığmsal birer işçi hareketidir. Bilhassa İngiltere Kömür işçilerinin kararlı mücadelesi birçok yönden son derece öğretici bir deney oldu. 1984 ve 1985'in dünyadaki bu iki büyük işçi hareketi, proletaryanın birleşik eylem gücünün ne kadar büyük olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Gerçi İngiltere Kömür işçileri taleplerini tümüyle gerçekleştiremediler. Ancak, Kömür işçileri sendikası başkanı Anthur Seorgil'in ifade ettiği gibi "bu kavgada İngiltere Kömür işçileri yenilmemiştir, mücadele devam ediyor. Bu grevde kaybeden Kömür işçileri olsa bile !.." Kuşkusuz mücadele devam edecektir. Ve unutulmamalıdır ki İngiltere Kömür işçilerinin 8 aylık kararlı mücadelesi olumlu ve olumsuz yanlarıyla dünya proletaryasının mücadele tarihine değerli bir miras olarak geçecek ve tüm ülkelerin işçileri bundan kendilerine değerli tarihi dersler çıkaracaklardır. Çünkü, proletaryanın mücadelesi bir bütündür. Bir ülkedeki işçi sınıfının mücadelesi, onun başarı ve zafetleri, diğer tüm ülkeler işçilerininindir de. Keza, acıları, başarısızlık ve yenilgileri de öyle. Şimdi 1985'in 1 Mayıs'ında İngiltere ve Danimarka işçilerinin mücadelesi 1 Mayıs miting alanlarında proletarya-

nın enternasyonalist devrimci gücüne ve coşkusuna daha bir güç katacaktır.

1889'dan bu yana 1 Mayıs, dünyanın birçok ülkesinde, burjuvazinin her türlü baskı ve engellemelerine rağmen proleterya tarafından şu veya bu düzeyde kutlanagelmıştır. Türkiye'de ise, proleterya 20. Yüzyılın başından itibaren sınırlı bir biçimde de olsa 1 Mayıs'ın devrimci anlamını kavramaya başlamış ve cumhuriyet döneminde bu günü çeşitli biçimlerde kutlama yoluna gitmiştir. Kürdistan işçi sınıfı da, ulusal ve sınıfsal bilincin hızla gelişmeye başladığı 1960'lardan sonra Türkiye işçi sınıfı ile birlikte, gizli ve açık yollardan çeşitli biçimlerde 1 Mayıs kutlamalarına katılmıştır. Bilindiği gibi 1 Mayıs, Türkiye'de uzun yıllar işçi sınıfının bayramı olarak kutlanması yasaklanmış ve bugün "bahar bayramı" olarak kutlanmasına bile müsaade edilmemektedir. Sınıf bilinçli işçiler ve devrimci aydınlar her 1 Mayıs geldiğinde ya göz altına alınmış ve tutuklanmış, veya bu günü kutlamaları sıkı bir şekilde engellenmiş ve yasaklanmıştır. Sömürgeci Türk burjuvazisi bu yasak ve baskı politikasıyla 1 Mayıs'ın proleter özünü, o'nun devrimci ve enternasyonal niteliğini gizlemeye çalışmıştır. Bu yasak 1976 1 Mayıs'ına kadar devam etmiştir. 1976 yılında DİSK'in önderliğinde alanları dolduran yüzbinler, Türkiye'de o güne kadar burjuvazinin 1 Mayıs kutlamalarına koymuş olduğu yasaklar zincirine ağır bir darbe vurarak, bu günün proleter özüne açıktan sahip çıktılar. Bundan büyük bir kaygı duyan ve paniğe kapılan sömürgeci Türk burjuvazisi ertesi yıl 1977 1 Mayıs'ında çıkardığı bir provakasyonla 34 kişinin öldüğü ve çok sayıda kişinin yaralandığı bir katliamı gerçekleştirdi.

Bu gün Türkiye ve Kürdistan proleteryası 1 Mayıs'ı yasal olarak kutlayabilecek durumda değildir. Faşist diktatörlük diğer tüm demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırdığı gibi, 1 Mayıs'ı da yasaklamıştır. Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfının her türlü demokratik hak ve özgürlükleri; örgütlenme, siyaset yapma, serbest sendikacılık ve toplu sözleşme hakları zorla ellerinden alınmıştır. Tüm eko-

nomik, demokratik ve politik örgütlenmeleri dağıtılmış, mal varlıklarına el konulmuş, önde gelen yöneticileri uzun süre zindan ve hapis-hanelerde tutulmuş ve kimisi hala yargılanmaya devam ediliyor. Türkiye ve Kürdistan'da işçi sınıfının ekonomik ve toplumsal yaşam koşulları, zorunlu fiziki yaşam standartlarının da altına düşmüş ve işçiler mutlak bir yoksullaşmanın içine itilmişlerdir.

Nasıl ki, Türk burjuvazisi yıllarca süren ağır baskı ve yasaklar politikasıyla 1 Mayıs'ın proleter özünü, devrimci enternasyonalist anlamını gizleyemediyse, bu gün de en ağır koşullar altında bile onun gerçek niteliğini işçi sınıfı, emekçi yığınlar ve ilerici-devrimci güçlerden gizleyemez. Ve hatta en ağır şartlarda bile onun kutlanmasını engelleyemez. Çünkü, işçi sınıfı yok edilemez. Sınıf durdukça onun devrimci düşünceleri ve mücadelesi de sürecektir. Sınıf mücadelesi hiçbir zaman durdurulamaz. Ancak, geçici olarak yenilgi ve duraksamalar geçirebilir. Bu gün 1 Mayıs'ı alanlarda, fabrika ve tarlalarda, okullarda vb. açık bir biçimde kutlayabilmenin şartları yoktur. Ancak proleter yığınları, emekçiler, ilerici-devrimci gençlik ve aydınlar O'nu kendi gönülleri ve bilinçlerinde yaşatacaklardır. Sömürgeci, askeri faşist diktatörlük yıkılacak ve 1 Mayıs bir gün mutlaka, ama mutlaka alanlarda, fabrika ve tarlalarda kutlanacaktır.

**"BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ VE EZİLEN HALKLAR,
BİRLEŞİNİZ !..."**

-KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (K.U.K) DAVASI VE FAŞİT GENERALLERİN AÇMAZI

İçlerinden büyük bir bölümü askeri-faşist darbeden önce tutuklanan, toplam 304 sanıklı KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (K.U.K) davasına 14. Mart 1985 tarihinde 7. Kolordu sıkıyönetim Komutanlığına bağlı Diyarbakır 1 numaralı askerî Mahkemesinde bakıldı. Davada üç devrimciye idam, dördüne ömür boyu hapis ve 63'üne de 1 ile 24 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezaları verirken, 193 kişi de beraat etti. Böylece 1979'dan bu yana sürdürülmekte olan bu dava da sona erdi.

Kuşkusuz bu dava, Diyarbakır 1 numaralı askerî mahkemesinde sonuçlanan ilk dava değildi. Daha önce de birçok toplu davaya aynı askerî mahkemede bakılmış ve onlarca devrimci aynı faşist yargı organı tarafından idama mahkum edilmişti. Bu yönüyle Diyarbakır 1 numaralı askerî mahkemesi, tıpkı Diyarbakır askerî cezaevi (toplama kampı demek daha yerinde olur) gibi oldukça yaygın bir üne kavuşmuştur.

Özellikle 12 Eylül askeri-faşist darbesinden sonra gerek Türkiye'de ve gerekse Kürdistan'da devrimci harekete yönelik saldırılar daha bir boyutlanarak yoğunlaştı. Saldırıların bir sonucu olarak; ya operasyonlar aracılığıyla, ya da diğer değişik yöntemlerle hemen hemen tüm devrimci hareketler önemli oranda darbeler yediler. Yönetici, kadro, militan ve sempatizan düzeyinde birçok arkadaşlarını polise kaptırdılar Askeri-faşist darbeden günümüze kadar yaklaşık olarak 4,5 yıllık bir süre geçmiş olmasına rağmen, hala da toplu veya tek tek tutuklamalar devam etmektedir. Siyasi polis en ufak bir açığı en iyi bir şekilde ve son derece araç ve gereçlerle değerlendirmekte ve zaman zaman sonuç alıcı darbeler vurmaktadır.

Devrimci mücadelenin düz bir doğru üzerinde yürümeyeceği; inişli-çıkışlı birçok yoldan geçmek zorunda olduğu; bu mücadeleye katılanların mücadele sürecinde çeşitli rizikolarla karşı karşıya kalabileceği hepimiz tarafından bilinen doğrulardır. Her devrimci, mücadeleye başlarken tutuklanma, işkence, idam cezası da dahil olmak üzere çeşitli ağır cezalar; dağ başında veya sokak ortasında kurşunlanma vb. gibi tehlikeleri göze alarak işe koyulur. Mücadelesi sürecinde her an bu ve benzeri tehlikelerle karşılaşabileceği ihtimalini gözönünde bulundurur, bunları yadsımaz.

Ne var ki, her tutuklamayı veya operasyonu "devrimci mücadelenin bir kaçınılmazlığıdır" şeklinde gerekçelendirmek mümkün değildir. Devrimci mücadelenin çeşitli risklerle dolu olabileceğini belirtmekle, her tutuklanma olayının sonucunu buna dayanarak açıklamaya kalkmak aynı şeyler değildir. Özellikle 12 Eylül sonrası Türkiye ve Kürdistan'da devrimci harekete yönelik saldırılar sonucu gündemleşen tutuklamalar ve verilen fireler; "devrimci mücadelenin zorunlu bir gereği"nin yanında, devrimci örgütlerin ve bu örgütler içinde çalışan militanların da zaaflarından kaynaklanmıştır. Siyasi polise karşı yeterli ve etkili tedbirlerin alınmadığı, bu zaafardan sadece biridir. Siyasi polise karşı uyanık olmak ve gerekli tedbirleri almak dün olduğu gibi, bu gün de devrimci hareketin gündeminde-dir. Sömürü ve baskıya karşı mücadele devam ettiği müddetçe de

bu sorun devrimci hareketin gündemin sürekli olarak işgal edecektir.

12 Eylül 1980'de Türkiye'de iktidarı zor yoluyla gaspeden askeri-faşist cunta darbe öncesinde hazırladığı bir program çerçevesinde hareket ediyordu. Darbeden hemen sonra cunta, önüne hedef olarak koyduğu noktaları gerçekleştirmek için yoğun bir faaliyet içine girdi. Cuntanın önüne koyduğu bu hedefler ekonomik ve siyasal konularla birlikte, başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperyalist sistemin bölgede uzun vadeli çıkarlarının korunmasını içermekteydi. Siyasal hedef olarak ise; sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük karşısına, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci-toplumsal muhalefeti bastırmak ve her iki halkın örgütlü güçlerini dağıtma görevini koymuştu. Faşist generaller bu amaca ulaşmak için, kendilerine uygun bir şekilde -"tehlîke" sırasına göre- hazırladıkları sıralama ile devrimci-demokratik ve yurtsever güçlere karşı sistemli bir saldırıya geçtiler. Bu saldırılar sonucu onbinlerce yurtsever, devrimci-demokrat ve sosyalist insan yakalandı; gözaltı süresince ve toplama kamplarını maratonan askeri ceza evlerinde insanlık onuruyla bağdaşmayan her türlü işkenceye maruz kaldılar. Onlarca devrimci idam edilirken, sayılarını bilemediğimiz yığınla yurtsever işkence tezgahlarında katledildiler.

İşkence mekanizması öyle bir yaygınlık kazandı ki; sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük ve O'nun kukla yönetimi bile, özellikle Avrupa ilerici kamuoyunun ısrarlı diretmeleri sonucunda, işkence iddialarından bazılarını -açık olup da, inkar edilemeyenler- kabul etmek zorunda kaldılar. Türkiye'de cezaevlerinde "tek,tek" ve "sistemli" olmayan bazı işkence olaylarının görüldüğünü ve bu olaylar hakkında "kanuni" işlemlerin yapılmakta olduğunu söylediler. Oysa hakikat hiçte faşist generallerin yansıttığı gibi değildi. İşkencecilerle karşı "kanuni" işlem yapılmaya başlandığı bir aldatmacadan ibarettir. Birçok somut işkence olayında görüldüğü gibi, işkence iddiasıyla göz altına alınan işkenceciler ya "delil yetersizliğinden" serbest bırakılmakta veya çok az bir cezayla durum geçirilmeye çalışılmaktadır. Hem sonra işkence olayı Türkiye'de "tek, tek" veya "sistemli olmayan" basit bir olgu değil, aksine sömürgeci, askeri-faşist

diktatörlüğün sistemli bir şekilde uyguladığı; Türkiye ve Kürdistan'lı hemen her devrimci tutuklunun ve tutukluluk süresince yaygın olarak maruz kaldıkları insanlık dışı bir suç olarak orta yerde durmaktadır. Bu suç bu gün de en azgın bir şekilde işlenmeye devam ediyor.

Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük iktidarı gaspettiği günden şimdiye kadar; bir yandan gözaltı sırasında, diğer yandan da tutukluluk süresindeki işkence uygulamalarıyla devrimci tutukluları yıldırma, sindirmeyi ve böylece dışardaki devrimcileri de moral açısından yıkıntıya uğratmayı hedeflemiştir. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük, şimdiye kadar bu hedefe ulaşmak için her türlü yönteme baş vurdu. Hiçbir yasal gerekçe göstermeden onbinlerce devrimci-demokrat ve yurtsever insanı 4,5 yıldır zindanlarda tutmaktadır. Faşist generaller, cezaevlerindeki tutukluluk süresinin uzamasına paralel olarak, devrimci tutukluların yılgınlığa kapılacaklarını ve böylece teslim olacaklarını ümit ediyorlardı. Bu yüzden davalar faşist yargı organı tarafından mümkün olduğu kadar uzatılmaya çalışıldı/çalışılmaktadır. Son olarak çıkarılan pişmanlık yasası da faşist diktatörlüğün insanlık dışı uygulamalarında yeni bir halkayı oluşturuyor.

İşte 14 Mart 1985'te 7. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına bağlı Diyarbakır 1 numaralı askeri mahkemesinde görülen KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (K.U.K) davası da uzun dönem sürüncemede bırakılan ve bu süre içinde bu davadan 'yargılanan' devrimci tutuklulara her türlü işkence ve baskı uygulanan bir davaydı. Davada, Mehmet Can AZBAY, Davut HANER ve Necdet BAHADIR adlı devrimcilere idam; Edip GALİP, Mahmut YALÇINKAYA, İbrahim GÖKSU ve Hızır YİĞİT adındaki devrimcilere de müebbet hapis cezası verilmesi şartı olmuştur. Aynı davada 63 devrimci de 1 ile 24 yıl arasında değişen ağır hapis cezalarına çarptırılmışlardır.

İnsanlık tarihinde sömürü düzeni ile birlikte, ezen ve ezilenler arasında da kıyasıya bir mücadele başlamıştır. Bu mücadele maddi haya-

tın her alanında acımasızca süregelmıştır. Bir tarafta eskiden, köhnemiştten ve kötüden yana olanlar ve dolayısıyla insanlığın gelişmesi önünde gerici barikatlar oluşturanlarla; diğer yanda yeniden, tazeden ve iyiden yana olanlar ve dolayısıyla insanlığın gelişmesinden taraf olanlar ve bu uğurda savaşanlar arasında sürmekte olan dışı dışı, kıssasa-kıssas bir mücadele...

Eskiden, çürümüştten ve kötüden yana olanlar, ellerindeki tüm olanaklarla; iyiden, güzelden ve gelişmeden yana olanlara karşı amansızca saldırmışlardır. Egemenliklerini korumak ve sömürü düzenlerini devam ettirebilmek için hiçbir insanlık dışı yöntemi uygulamaktan çekinmemişlerdir. Çeşitli hapis cezalarından idama; hafifinden en ağırına, fizikisinden psikolojik işkencesine; tekilden toplu katliamlar vb. ne kadar her türlü zulüm ve baskı mübah görülmüştür.

Yeniden ve güzelden yana olanlar ise, düşmana inat direnmişlerdir. Gelecek günlerin kendilerinin olacağı inancından bir adım sapmadan... Her türlü zorluğa, çileye ve zulme katlanarak... Yeni ve insanın insanca yaşayabileceği bir toplum yaratma doğrultusunda belleklerde yer eden düşünce ve irade sarsılmazlığı; düşmanın saldırganlığına, maddi olanaklarına ve her türlü baskı mekanizmasına karşı üstün gelmiştir. Eski ve köhnemiş yapı yavaş yavaş yıkılmaya yüz tutmuş; yeni ve daha güzele doğru gelişmeler gündemleşmiştir.

Dünya tarihinde sıkça rastlanan bu türden gelişmeler, Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadele sürecinde de kendini dayatmıştır. Her ne kadar bu ik halk ta, henüz eskiyi devirip yerine yeniyi ve güzeli yerleştirememişlerse de, bu yolda emin adımlarla ilerlemeye devam ediyorlar. Düşmanın; sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün her türlü baskı ve sömürü mekanizmasına karşı; insanlık onurunu, devrimci şeref ve haysiyeti yükseklerde tutarak...

Faşist mahkemeler bu direnişleri yargılayamıyor. Mahkeme salonları, sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğün iğrenç yüzünün teşhir edildiği, sömürü ve baskı çarkının nasıl işletildiğinin yalın bir dille belirtildiği ve bu yönüyle de halklarımızın ve bir bütün halinde insanlığın düşmanı olan sömürgeci, askeri-faşist yargı mekanizmasının

yargılandığı birer alan haline gelmişlerdir.

Faşist generaller ve onlara bağlı mahkemeler bu durumun farkındadırlar. Faşist yargı organı mensuplarını bir korku ve telaş sarmıştır. Devrimci tutuklulara üst üste verilen idam cezalarının bir nedeni de bu korku ve telaştır. Ne ki, korkunun ecele faydası olmayacaktır!. Sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük te, daha önceki sömürgeci yönetimler gibi, halkımıza ve o'nun devrimci dinamiklerine yönelik baskılardan hiçbir sonuç alamayacaktır. Rüzgar ekenler fırtına biçeceklerdir. Her devrimciye verilen idam kararı, faşist generallerin ve onların uşaklarının suratında bir şamar gibi patlayacak; halklarımız arzulanıkları yeni güne doğru biraz daha yaklaşacaklar ve o güne kavuşacaklardır.

14 Mart 1985 tarihli mahkemede de bu duygularla dolup taşan KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞÇULARI (K.U.K) davasında yer alan devrimci tutuklular; faşist yargı organının idam, müebbet ve diğer ağır hapis cezaları konusundaki kararını büyük bir soğukkanlılık içinde dinlemişler ve kararın okunmasından sonra, devrimci tutuklular hep bir ağızdan "KAHROLSUN FAŞİST YARGI ORGANI", "KAHROLSUN SÖMÜRGEÇİLİK, YAŞASIN BAĞIMSIZLIK" vb. sloganlar haykırmışlar ve mahkeme salonundan asker zoruyla çıkarılmışlardır.

Bu durum bir kez daha göstermiştir ki, gerek zindanlarda ve gerekse dışarda sömürgeci, askeri-faşist diktatörlüğe karşı halkımızın ve devrimci dinamiklerin öfkeleri her gün biraz daha artmaktadır. Kabaran öfkeyi dalgalar ve dalgaları seller haline dönüştürmek ise önümüzde bekleyen en acil görevdir. Bu görevin sorumluluğu ise, Kürdistan'daki devrimci radikal güçlerin sırtına yüklenmiştir.

Devrimci tutukluların gözaltında, tutuklu kaldıkları sürede ve mahkemelerdeki direnişleri ancak bu sorumlulukların yerine getirilmesiyle değer görebilir, bunların bedeli ödenebilir !...
